

HOGESCHOOL INHOLLAND
Bureau voor Onderzoek & Statistiek

***Onderzoek naar de effecten van invoering van een
fietsmaatregel door PWN in het Noordhollands Duinreservaat.
(2^e meting)***

Yvonne Glorie, Ed de Vries,
December 2004.

INHOUDSOPGAVE:

	pagina
1. Inleiding.	3
2. Enquête onder MTB-ers.	5
3. Enquête onder recreanten.	23
4. Samenvatting en conclusies.	55

1. Inleiding

De N.V. PWN beheert o.a. het 5300 ha grote Noordhollands Duinreservaat, gelegen tussen Bergen (NH) en het Noordzeekanaal. Mountainbiken (MTB) is hier tot 1 januari 2004 altijd gedoogd, maar zorgde in toenemende mate voor hinder bij de overige bezoekers.

Vanaf 1 januari 2004 geldt een proefregeling, waarbij MTB-en is toegestaan in een deel van het gebied op maandag t/m zaterdag tot 10.30 uur. In het najaar van 2003, voor het ingaan van de regeling, is hiertoe een nulmeting uitgevoerd. Bijna een jaar later is nu hetzelfde onderzoek opnieuw uitgevoerd, om de effecten van de proefregeling in beeld te brengen.

Doelstellingen van deze regeling zijn:

1. beschikken over een voor iedereen duidelijk beleid
2. verminderen hinder tussen MTB-ers en overige recreanten
3. minimaliseren van de beperkingen voor overige fietsers op paden
4. voorkomen van aantrekkende werking van MTB-ers van buiten de regio (dus alleen bedienen lokale MTB-ers)

methode

Het onderzoek was in grote lijnen gelijk aan het eerder gehouden onderzoek, de nulmeting, en bestond uit de volgende onderdelen.

Bij ingang duingebied:

- tellingen van uitgaande MTB-ers
- enquête onder uitgaande MTB-ers
- enquête onder inkomende overige bezoekers
- tellingen van inkomende bezoekers

In het nu voor mountainbikers verboden deel van het duingebied:

- tellen van voorbijgaande mountainbikers

De voor u liggende rapportage betreft de uitvoering van deze onderdelen in oktober 2004.

aanpak

- Allereerst zijn met de opdrachtgever, de afdeling Natuur & Recreatie van PWN gesprekken gevoerd over de onderzoeksmomenten, de plaatsen waar geteld gaat worden en de te ondervragen onderwerpen.
- Vervolgens zijn de twee vragenlijsten bijgesteld, één voor MTB-ers en één voor de overige recreanten. Tevens is het telformulier aangepast. Nadat de inhoud van de vragenlijsten definitief was geworden is deze omgezet in scanbare vorm in het softwarepakket Teleform.
- Het principe van het veldwerk was tweërlei. In de eerste plaats tellen ter plaatse. In de tweede plaats uitdelen van enquêteformulieren welke geretourneerd moeten worden.
- De veldwerkorganisatie geschiedde op de volgende wijze: bij een achttal ingangen van de duinen, bij welke ook vorig jaar is geënkquêteerd, zijn:
 - uitgaande MTB-ers geteld
 - uitgaande MTB-ers geënkquêteerd
 - ingaande bezoekers geënkquêteerd
 - ingaande bezoekers geteld.

Bovenstaande taken zijn, afhankelijk van de te verwachten drukte bij de betreffende ingang, door één of twee enquêteurs uitgevoerd.

Tevens zijn op gelijke dagdelen MTB-ers geteld op een vijftal vastgestelde plaatsen in het nu voor hen verboden gebied.

Voor details van de veldwerkprocedure zie bijlage 1.

- Evenals in het najaar van 2003 bestond de onderzoeksperiode van najaar 2004 uit 3 onderzoeksdagen (1x op zaterdag, 1x op zondag en 1x op een doordeweekse dag) en uit 8 gebieden, tijdsduur 4 uur. Eveneens per periode 3 onderzoeksavonden in 8 gebieden, tijdsduur 2 uur.
- Uitgebreid zijn de veldwerkers geïnstrueerd, begeleid en gecontroleerd.
- De enquêteprocedure, het formulier en de begeleidende introductie zijn zodanig ingericht dat een optimale respons wordt verkregen. In dit verband is opnieuw besloten voor beide doelgroepen, MTB-ers en overige recreanten, over te gaan tot verloting van aantrekkelijke cadeaus.
- De afgenomen enquêtes zijn elektronisch verwerkt in het softwarepakket Teleform en hieruit is een SPSS - databestand gegenereerd, welke de basis was voor de rapportage.

rapportage

In het navolgende worden de resultaten van de twee enquêtes vraag voor vraag besproken, waarbij niet alleen de resultaten zelf aan de orde komen, maar ook wordt ingegaan op de verschillen die er zijn voor de onderscheiden categorieën MTB-ers dan wel recreanten, voor zover relevant voor het betreffende onderwerp. Hierbij wordt de volgorde gehanteerd van de vragenlijst. *Stelselmatig zullen de resultaten worden vergeleken met de resultaten van de nulmeting.* Hierna volgt een hoofdstuk met daarin de belangrijkste conclusies uit het onderzoek.

In de bijlagen vindt u de gebruikte enquêteformulieren. Tevens is er een bijlage waarin een evaluatie van de enquêteprocedure is opgenomen. In samengevatte vorm worden de resultaten van de tellingen gebruikt in de hoofdstukken 2 en 3. De resultaten zelf, evenals een overzicht van de telpunten, zijn ook in een bijlage opgenomen. Verder is er een digitale bijlage beschikbaar (cd-rom) waarmee de antwoorden op de open vragen kunnen worden ingezien. In de tekst van het rapport is steeds een overzicht van de gegeven antwoorden op de open vragen opgenomen. Tenslotte is er een bijlage met de herkomst qua plaats van de geënquêteerde bezoekers.

2. Enquête onder MTB-ers.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van de enquête onder de MTB-ers. Rijgedrag, plaatsen waar gereden wordt, oordeel over het Noordhollands Duinreservaat, bekendheid met en oordeel over MTB-regels zijn voorbeelden van de onderwerpen welke in deze enquête aan de orde zijn geweest.

Vooraf.

- Bij bijna elk onderwerp zijn analyses uitgevoerd. Voor zover hier ofwel vermeldenswaardige significante verschillen tussen deelgroepen uit kwamen, ofwel juist opvallende niet significante verschillen, zijn deze in de rapportage opgenomen.
- Er is sprake van een steekproef ter grootte van 169 respondenten (in 2003: 133). De omvang van de doelgroep (het aantal MTB-ers in het duingebied gedurende de uren dat geteld en geënquêteerd is) is meer dan 400. Het niet willen stoppen voor de enquêteur is een reden van non-respons, alsmede het niet terugsturen van het formulier. Getalsmatige conclusies die voor de steekproef worden getrokken gelden voor de gehele doelgroep, met dien verstande dat uitspraken over de gehele groep MTB-ers met een betrouwbaarheid van 0,95 een onnauwkeurigheid hebben van maximaal +/- 6%. Dit op voorwaarde van representativiteit.
- Gegeven de gekozen enquêtemomenten en de spreiding over het gebied mag niet verondersteld worden dat er sprake is van representativiteit in deze opzichten. Ofwel dat de gerealiseerde steekproef model staat voor het geheel aan MTB-ers die gedurende het jaar op alle mogelijke tijdstippen komen fietsen in het NHD. Wel kunnen de steekproefkenmerken dag, ingang en dagdeel worden vergeleken met de kenmerken van de steekproef in 2003, die op exact dezelfde wijze was ingericht. De spreiding over de dagen, ingangen en dagdelen wordt geïllustreerd in de navolgende vier tabellen.
- De ingangen Duinvermaak en Uilevangersweg zijn om praktische redenen en om redenen van vergelijkbaarheid gecombineerd in de uitkomsten.

Tabel 1. Verdeling respons over de dagen

	% in 2003	% in 2004
Dinsdag	27,5%	23,2%
Zaterdag	33,9%	40,2%
Zondag	38,5%	36,6%

Tabel 2. Verdeling respons over de ingangen

	% in 2003	% in 2004
WaZ	17,4%	21,2%
Hk	20,9%	20,6%
Cas	20,9	9,7%
EB	6,1%	-
EH	10,4%	10,9%
Woud	15,7%	17,6%
Duinv/Uilev	8,7%	20,0%

Tabel 3. Verdeling respons over de dagdelen.

	% in 2003	% in 2004
Ochtend voor 10.30	36,5%	65,8%
Ochtend na 10.30	25,0%	27,8%
Avond	38,5%	6,3%

Tabel 4. Verdeling respons over de dagdelen per dag van de respons.

	Dinsdag		Zaterdag		Zondag		Totaal	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
<10.30	19,2%	51,5%	36,1%	77,3%	47,6%	62,1%	36,5%	66,2%
>10.30	30,8%	33,3%	13,9%	19,7%	31,0%	32,8%	25,0%	27,4%
Avond	50,0%	15,2%	50,0%	3,0%	21,4%	5,2%	38,5%	6,4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De bovenstaande vier tabellen geven een beeld over de verdeling van de responderende MTB-ers over de dagen, dagdelen en ingangen. De schets van deze spreiding is bedoeld ter illustratie van de representativiteit. Zoals gezegd: het is niet waarschijnlijk dat de steekproef representatief is naar dag, dagdeel en gebruikte ingang. Desalniettemin wijzen bovenstaande tabellen al reeds op het vermoeden dat de zondag nog steeds in ruime mate gebruikt wordt voor MTB-en, op een mogelijke verschuiving in het gebruik van de ingangen en op een waarschijnlijke verschuiving in het MTB-en naar andere tijdstippen op de dag. Deze verschuivingen blijken duidelijk uit het resultaat van de tellingen die op dezelfde tijdstippen en plaatsen zijn gehouden (zie de bijlagen voor een uitgebreid verslag).

Tabel 5. Resultaat tellingen naar dag in de week.

	% in 2003	% in 2004
Dinsdag	11%	17%
Zaterdag	31%	45%
Zondag	58%	38%

Tabel 6. Resultaat tellingen naar ingang

	% in 2003	% in 2004
WaZ	12%	11%
Hk	10%	14%
Cas	7%	8%
EB	7%	-
EH	13%	36%
Woud	8%	13%
Duinv/Uilev	43%	19%

Tabel 7. Resultaat tellingen naar dagdeel.

	% in 2003	% in 2004
Ochtend voor 10.30	33%	47%
Ochtend na 10.30	38%	41%
Avond	29%	12%

Tabel 8. Resultaat tellingen naar dagdeel per dag.

	Dinsdag		Zaterdag		Zondag		Totaal	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
<10.30	30,2%	44,7%	40,3%	47,0%	29,4%	47,3%	32,9%	46,7%
>10.30	23,3%	38,2%	28,2%	41,4%	45,5%	43,2%	37,8%	41,5%
Avond	46,5%	17,1%	31,5%	11,6%	25,1%	9,5%	29,4%	11,7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

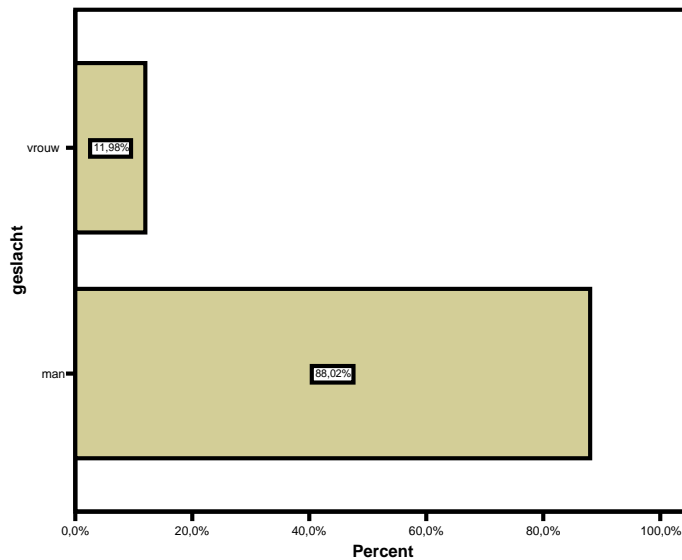
De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:

- Er is een duidelijke daling van het aantal MTB-ers op de zondag, maar het is nog wel steeds 38% van de tellingen. Dit betekent overigens niet dat 38% van de MTB-ers op zondag komt, maar dat 23% van de MTB-ers (ook) op zondag komt. Deze correctie komt tot stand door rekening te houden met het feit dat er slechts één doordeweekse dag is geteld.
- Er is een duidelijke verschuiving in het gebruik van de ingangen. De ingang in Egmond aan den Hoef wordt relatief vaker en de combinatie Duinvermaak / Uilevangersweg wordt minder vaak gebruikt. (Dit kan wellicht te maken hebben met de wegafsluiting van de Uilevangersweg aan de kant van de Zeeweg, fietsers kunnen er wel door, maar het oogt gesloten.)
- Er is een duidelijke toename van het aantal MTB-ers in de ochtend voor 10.30 uur te constateren (vooral op zaterdag), het aandeel van de tellingen in de periode 10.30 uur tot 12.30 uur is vrijwel onveranderd en het aandeel van de avond is gedaald van 29 naar 12%.

Omdat ook de geconstateerde verdeling over de persoonsgegevens inzicht geeft in de representativiteit van de steekproef zullen de resultaten van de vragen naar geslacht (vraag 12), leeftijd (vraag 13) en postcode (vraag 14) nu worden gepresenteerd.

Vraag 12. Wat is uw geslacht?

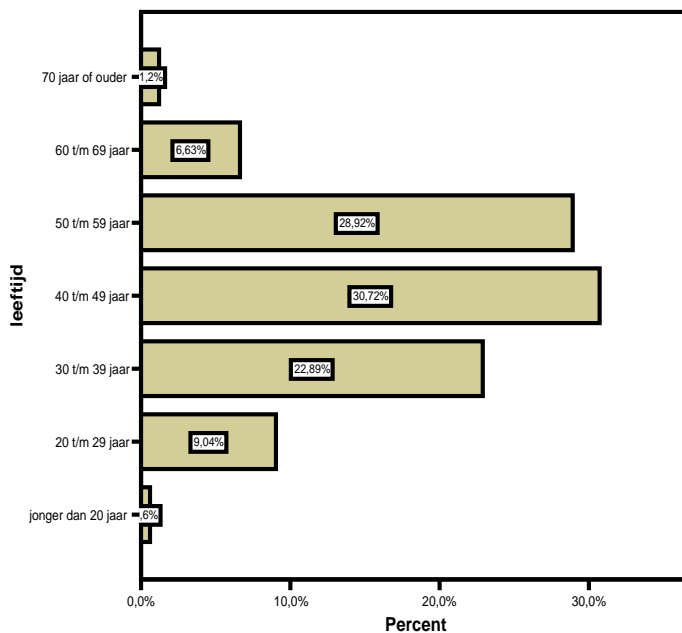
Grafiek 1. Verdeling van de respondenten over geslacht.

88% van de respondenten is van het mannelijke geslacht. Dit was in 2003 86%.

Vraag 13. Wat is uw leeftijd?

Grafiek 2. Verdeling van de respondenten over leeftijd.

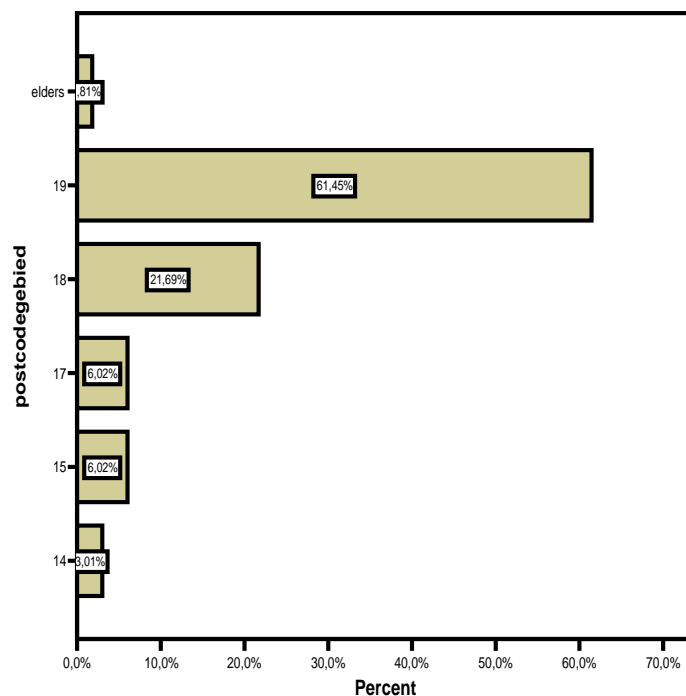

De modale leeftijdsklasse van de MTB-ers is 40 t/m 49 jaar met 31%. Het aandeel van de respondenten jonger dan 40 is 32% en het aandeel van de respondenten ouder dan 50 is 37%. Deze verdeling is redelijk vergelijkbaar met 2003. Toen waren deze percentages

respectievelijk 35, 34 en 31%. Een mogelijk kleine verschuiving naar de wat hogere leeftijdsklassen.

Vraag 14. Wat is uw postcode?

Grafiek 3. Verdeling van de respondenten over 2-cijferig postcodegebied.

83% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 80%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst op een bijna complete regionale herkomst.

Een verdeling van de respondenten over de herkomstplaatsen is opgenomen in de bijlagen. Uit de onderstaande tabel blijkt de verdeling van de respondenten over de herkomstgebieden per gebruikte ingang van het NHD.

Tabel 9. Herkomst MTB-ers per gebruikte ingang.

		postcodegebied						totaal
		14	15	17	18	19	elders	
		%	%	%	%	%	%	
ingang	WaZ		8,8%		5,9%	82,4%	2,9%	100,0%
	Hk		11,8%		5,9%	79,4%	2,9%	100,0%
	Cas				25,0%	75,0%		100,0%
	EH		6,3%		31,3%	56,3%	6,3%	100,0%
	Woud	3,4%	6,9%	20,7%	17,2%	51,7%		100,0%
	Duinv/Uilev	12,1%		9,1%	48,5%	30,3%		100,0%
totaal		3,1%	6,2%	5,6%	21,0%	62,3%	1,9%	100,0%

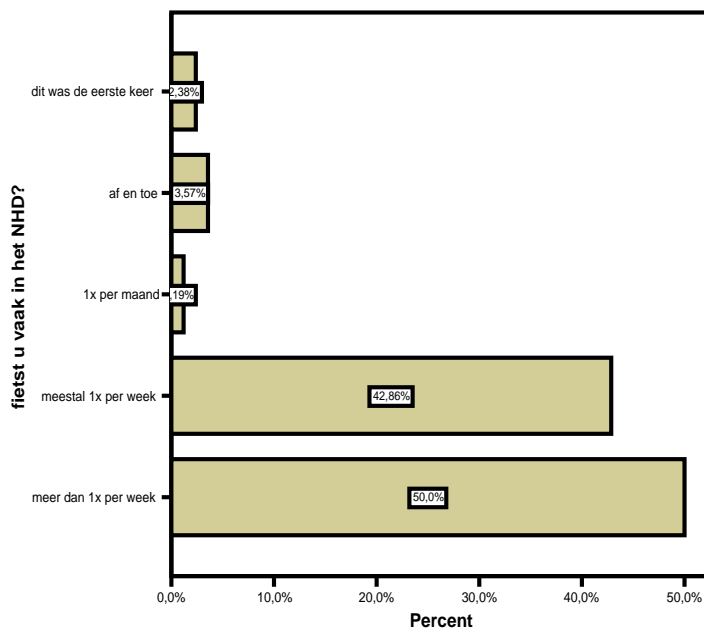
In de praktijk bleek in 2003 het ter plaatse inventariseren van de postcodes van de MTB-ers een lastige opgave die toen niet altijd is gelukt. Deze inventarisatie is bij deze meting achterwege gelaten. Dit is te rechtvaardigen vanuit het in 2003 geconstateerde feit dat de verdeling over de postcodegebieden bij de inventarisatie zo goed als vergelijkbaar was met de verdeling die op grond van de enquête werd geconstateerd.

Conclusies m.b.t. representativiteit.

De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk. Daarnaast is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- c.q. telmomenten en de periode in het jaar, gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het MTB-gebeuren gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten, plaatsen en periode in het jaar wel vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003. De conclusie is dat de gepresenteerde resultaten eerder een indicatief karakter hebben dan het karakter van harde kwantitatieve gegevens als het gaat om uitspraken over de populatie MTB-ers gedurende het gehele jaar. Wel zijn goede getalsmatige vergelijkingen met 2003 mogelijk. In het navolgende zullen geslacht, leeftijd en postcodegebied regelmatig worden afgezet tegen de gestelde vragen. Indien dit leidt tot een significant resultaat zal de hierop gebaseerde conclusie in de tekst worden verwoord.

Vraag 1. In de tijd van het jaar dat u MTB-rijdt, hoe vaak fietst u dan in het Noordhollands duinreservaat?

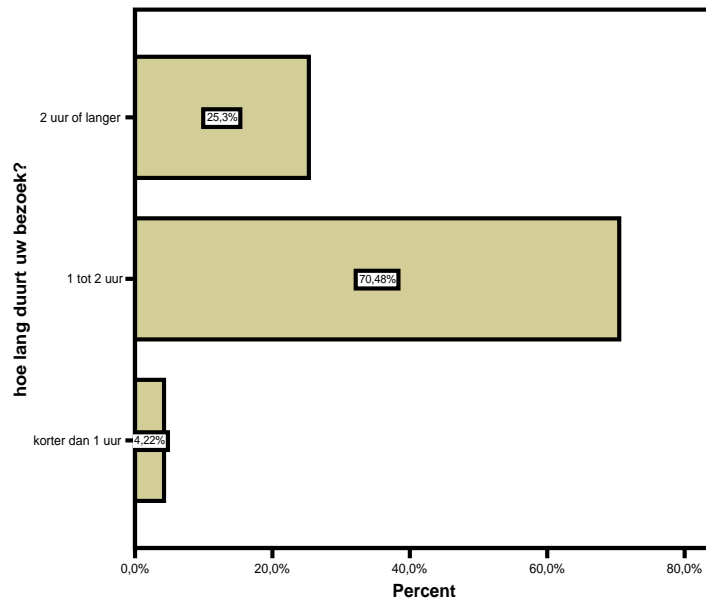
Grafiek 4. MTB-frequentie.

93% van de respondenten fiets “meestal 1x per week” of “meer dan 1x per week” in het Noordhollands Duinreservaat. De uitkomst is niet geheel vergelijkbaar met 2003 vanwege verschil in antwoordalternatieven. Toen gaf 81% aan “minstens 1x per week” in het NHD te fietsen. Er is geen relatie met herkomstgebied of leeftijd van de respondent.

Vraag 2. Hoe lang duurt uw bezoek gemiddeld?

Grafiek 5. Duur van het bezoek.

Voor 70% van de MTB-ers duurt een gemiddeld bezoek 1 tot 2 uur. 25% fietst langer dan 2 uur en 4% korter dan 1 uur. In 2003 waren deze uitkomsten respectievelijk 70, 16 en 14%, zodat er mogelijk een verschuiving is te constateren naar een wat langer verblijf, of omgekeerd dat er relatief wat minder vaak even in het NHD wordt gemountainbiked. Bestond in 2003 nog het vermoeden dat bezoekers uit aanliggende regio's relatief vaker kortere bezoeken brachten, analyses geven nu geen enkel verschil te zien ten aanzien van de persoonskenmerken of bezoekmoment.

Vraag 3. Wat onderscheidt het Noordhollands Duinreservaat (NHD) van andere MTB-terreinen die u bezoekt?

Tabel 10. Vergelijking NHD met andere terreinen.

	beter		vergelijkbaar		slechter		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
bereikbaarheid	119	77,3%	32	20,8%	3	1,9%	154	100,0%
mtb mogelijkheden terrein	79	52,0%	45	29,6%	28	18,4%	152	100,0%
mooie omgeving	107	68,2%	50	31,8%			157	100,0%
hinder andere bezoekers	25	17,7%	93	66,0%	23	16,3%	141	100,0%
route kiezen	106	67,5%	27	17,2%	24	15,3%	157	100,0%

Met betrekking tot bereikbaarheid, mtb-mogelijkheden, omgeving en de routekeuzemogelijkheden scoort het NHD beter dan de andere terreinen. Ten aanzien van de hinder van andere bezoekers scoort het NHD vergelijkbaar.

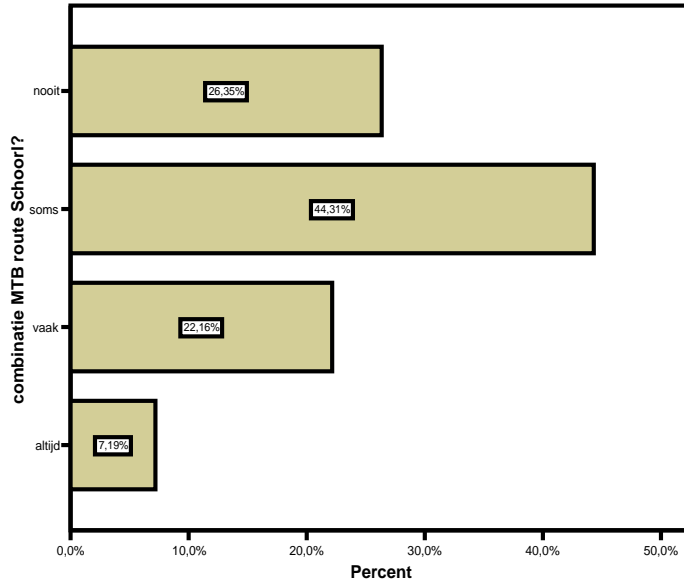
Tabel 11. Vergelijking NHD met andere terreinen 2004 versus 2003.

	Beter		Vergelijkbaar		Slechter	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Bereikbaarheid	79%	77%	21%	21%	0%	2%
Mtb mogelijkheden	40%	52%	41%	30%	20%	18%
Omgeving	66%	68%	33%	32%	2%	0%
Hinder	19%	18%	44%	66%	36%	16%
Route kiezen	73%	68%	22%	17%	6%	15%

- De meest duidelijke verandering ten opzichte van 2003 is te vinden bij het aspect "hinder van andere bezoekers". Het percentage van de respondenten dat aangaf dat het NHD slechter is dan andere terreinen op dit aspect is gedaald van 36 naar 16%. Daarnaast valt op dat de mogelijkheden tot het kiezen van een route relatief slechter worden bevonden ten opzichte van 2003 en de mtb-mogelijkheden van het terrein relatief beter worden beoordeeld ten opzicht van de andere terreinen dan in 2003.

Vraag 4. Rijdt u in het Noordhollands Duinreservaat in combinatie met de MTB-route in de boswachterij Schoorl?

Grafiek 6. Combinatie met boswachterij Schoorl.

26% van de MTB-ers combineert een bezoek nooit met Schoorl. 29% doet dit juist vaak tot altijd, 44% combineert soms. Deze uitkomsten zijn zo goed als vergelijkbaar met de uitkomsten van 2003: 29, 31 en 40% waren de percentages in 2003.

Analyses wijzen op het feit dat de combinatie samenhangt met de herkomst van de MTB-er: zij die afkomstig zijn uit postcodegebied 18 kiezen, evenals en in gelijke mate als in 2003, vaker voor de combinatie. Dit blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 12. Combibezoek per postcodegebied.

		postcodegebied						totaal
		14	15	17	18	19	elders	%
		%	%	%	%	%	%	
combinatie	altijd			30,0%	5,6%	6,9%		7,3%
MTB route	vaak	40,0%	10,0%	30,0%	47,2%	11,9%	33,3%	21,8%
Schoorl?	soms	40,0%	60,0%	30,0%	38,9%	47,5%		44,2%
	nooit	20,0%	30,0%	10,0%	8,3%	33,7%	66,7%	26,7%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ook is er een relatie met het dagdeel waarop en de ingang waar de MTB-ers het enquêteformulier hebben ontvangen.

Tabel 13. Combibezoek per dagdeel.

		dagdeel			totaal
		ochtend voor 10. 30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond	%
		%	%	%	
combinatie	altijd	2,9%	13,6%	20,0%	7,1%
MTB route	vaak	19,6%	25,0%	10,0%	20,5%
Schoorl?	soms	43,1%	45,5%	50,0%	44,2%
	nooit	34,3%	15,9%	20,0%	28,2%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

MTB-ers die na 10.30 uur een formulier hebben ontvangen vertonen relatief vaker combigedrag.

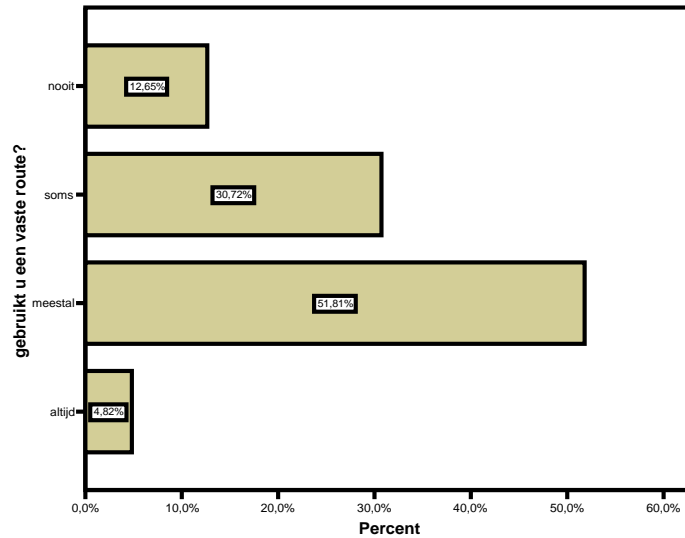
Tabel 14. Combibezoek per ingang.

		ingang						totaal
		WaZ	Hk	Cas	EH	Woud	Duinv/ Uilev	%
		%	%	%	%	%	%	
combinatie	altijd		2,9%		5,9%	13,8%	15,2%	6,7%
MTB route	vaak	5,9%	5,9%	6,3%	35,3%	34,5%	45,5%	22,1%
Schoorl?	soms	41,2%	55,9%	62,5%	35,3%	41,4%	36,4%	44,8%
	nooit	52,9%	35,3%	31,3%	23,5%	10,3%	3,0%	26,4%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Dat combigedrag vaker voorkomt bij mtb-ers die de dicht bij Schoorl gelegen ingangen gebruiken is evident.

Vraag 5. Wanneer u MTB rijdt in het Noordhollands Duinreservaat, gebruikt u dan een vaste route?

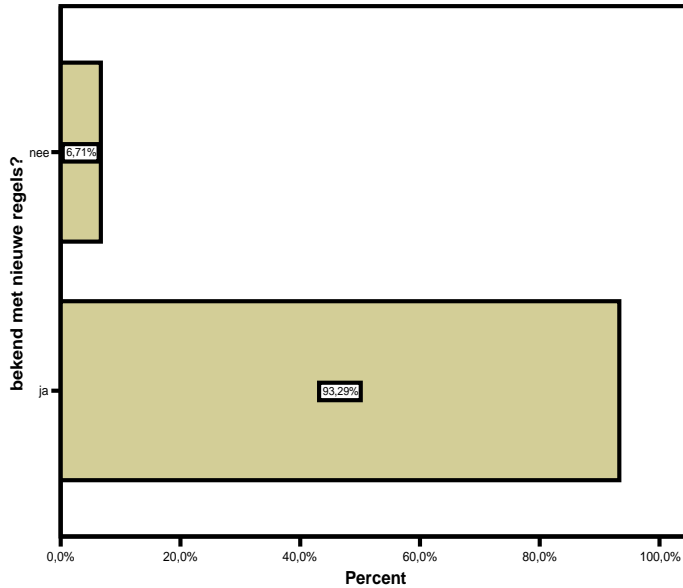
Grafiek 7. Gebruik vaste route?

13% van de MTB-ers gebruikt nooit een vaste route, 57% doet dit meestal tot altijd en 31% soms. In 2003 waren deze percentages respectievelijk 11, 62 en 27%. Uit onderzoek naar verschillen per onderscheiden categorie MTB-ers blijkt er geen relatie met de persoonskenmerken, noch met het bezoektmoment of gebruikte ingang.

Vraag 6. Kent u de nieuwe regels, die vanaf 1 januari gelden t.a.v. het fietsen op onverharde paden?

Grafiek 8. Bekendheid met nieuwe regels.

93% van de responderende MTB-ers is bekend met de, per 1 januari 2004 ingevoerde, regels van PWN t.a.v. fietsen op onverharde paden. In 2003 was deze bekendheid met de, alsdan nog in te voeren regels, 51%

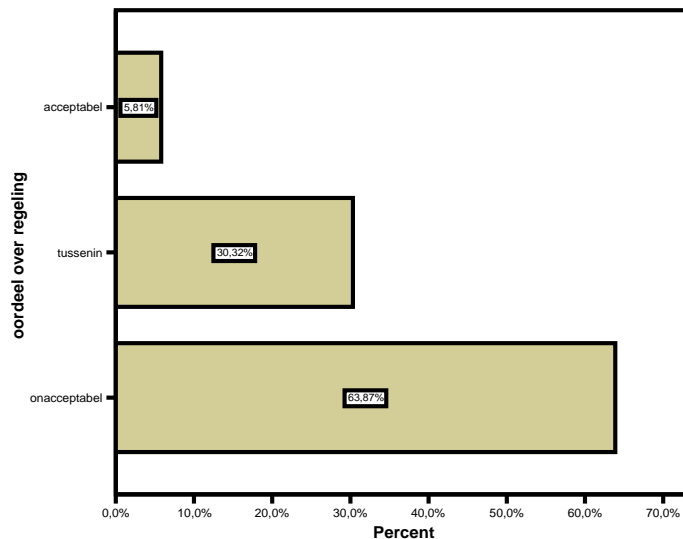
Uit analyses blijken geen relaties met de persoonskenmerken geslacht, leeftijd en herkomstgebied. Eveneens is er geen relatie tussen bekendheid met de regels en bezoekfrequentie, noch met de dag waarop men komt. Wel is de bekendheid met de regels bij de bezoekers voor 10.30 uur groter dan gemiddeld, deze is dan 98%.

Op deze plaats is het van belang op te merken dat de resultaten van de tellingen in het open duingebied, waar dus niet meer gemountainbiked mag worden, er op wijzen dat er een mogelijke daling is in het aantal in dit gebied gesignaleerde MTB-ers. De beschikbare gegevens zijn niet van dien aard dat hier harde kwantitatieve uitspraken aan kunnen worden ontleend (zie de bijlagen voor de uitkomsten van de tellingen).

Alleen de respondenten die aangeven bekend te zijn met de nieuwe regels is een oordeel gevraagd over deze regeling. De resultaten hiervan worden weergegeven in de navolgende vraag 7.

Vraag 7. Wat is uw oordeel over deze regeling?

Grafiek 9. Oordeel over de regeling.

6% van de respondenten, die bekend zijn met de regeling, vindt de regeling acceptabel, 64% onacceptabel en 30% zit daar ergens tussenin. Uit de volgende tabel blijkt de vergelijking met 2003.

Tabel 15. Vergelijking oordeel over regeling met 2003.

	% in 2003	% in 2004
Acceptabel	16%	6%
Tussenin	43%	30%
Onacceptabel	41%	64%

De acceptatie van de regeling bij die MTB-ers die er mee bekend zijn is duidelijk afgenomen. Twee van de drie vinden de regeling onacceptabel.

Er is geen relatie tussen het al of niet acceptabel vinden van de regeling en de persoonskenmerken van de respondent en ook niet met de bezoekfrequentie of het bezoektmoment.

Alleen de respondenten die aangaven bekend te zijn met de nieuwe regels en die deze niet de kwalificatie "acceptabel" gaven is gevraagd naar een oordeel over de afzonderlijke aspecten van de regeling. De resultaten hiervan worden weergegeven in de navolgende vraag 8.

Vraag 8. Welke aspecten van deze regeling van PWN vindt u wel acceptabel?

- avondverbod
- verbod overdag na 10.30 uur
- beperking in het gebied
- zondagverbod

De resultaten van deze vraag worden direct in een vergelijking met 2003 gepresenteerd in onderstaande tabel.

Tabel 16. Oordeel over afzonderlijke aspecten.

	2003			2004		
	onacceptabel	tussenin	acceptabel	onacceptabel	tussenin	acceptabel
avondverbod	63,5%	11,1%	25,4%	65,8%	15,8%	18,5%
verbod overdag na 10.30 uur	41,3%	25,4%	33,3%	60%	20%	20%
beperking in het gebied	25,8%	40,3%	33,9%	36,3%	32,9%	30,8%
zondagverbod	52,3%	15,4%	32,3%	74,3%	10,8%	14,9%

Het niet acceptabel zijn van de afzonderlijke aspecten van de regeling blijkt het beste uit de percentages respondenten die het aspect ook de kwalificatie “volstrekt niet acceptabel” hebben gegeven:

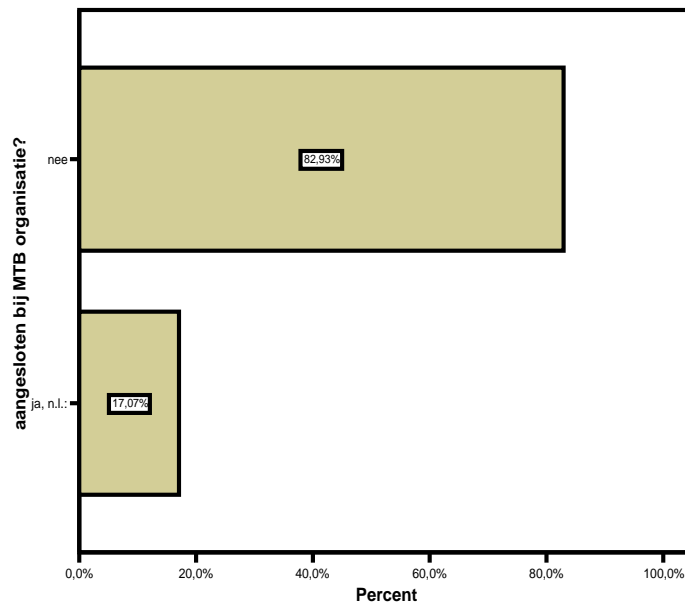
1. het zondagverbod met 74% (was 52%)
2. het avondverbod met 66% (was 64%)
3. het verbod voor overdag na 10.30 uur met 60% (was 41%)
4. de beperking in het gebied met 36% (was 26%)

De MTB-ers zijn het met elk aspect van de regeling meer oneens geworden, maar met name geldt dit voor het zondagverbod en het verbod na 10.30 uur. Het avondverbod blijft onveranderd slecht liggen bij twee derde van de groep MTB-ers. De enige inperking die op een zekere acceptatie kan rekenen is de beperking in het gebied.

Er zijn geen aantoonbare relaties met de persoonskenmerken en ook niet met de bezoekfrequentie, behoudens het feit dat oudere MTB-ers minder moeite hebben met het avondverbod.

Vraag 9. Bent u aangesloten bij een MTB- of soortgelijke organisatie en zo ja welke?

Grafiek 10. Aangesloten bij organisatie?

17% van de bezoekende MTB-ers is aangesloten bij een MTB-organisatie. Dit was in 2003: 21%.

De diversiteit is redelijk groot. Dit blijkt uit onderstaand overzicht:

Le Champion	8
BRC Kennemerland	4
Triathlonvereniging Zwefilo	3
Alcmaria Victrix	3
STG Zaanstreek	2
Toerclub Limmen	2

Verder allen 1x genoemd:

MTB team Noord-Holland, Duinberaad, LGM, SDB, KNWU, MTB Freakz, ANWB

De bekendheid met de nieuwe regels van PWN en het oordeel over deze regels is niet anders onder de groep MTB-ers die aangesloten zijn bij een organisatie dan onder de groep die dat niet is.

Vraag 10.

Momenteel wordt de proefregeling geëvalueerd. Zoals u begrijpt, moet de PWN de voorkeur van de mountainbiker afwegen tegen de belangen van de overige bezoekers en de ervaringen bij andere beheerders.

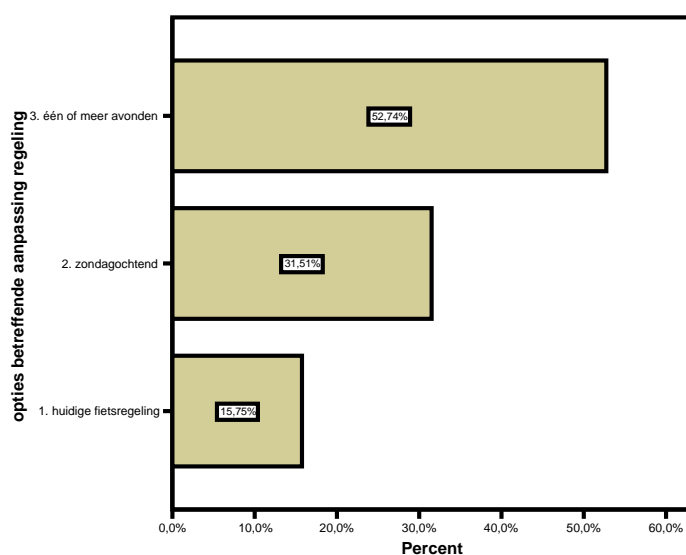
Indien er sprake is van aanpassing van de regeling zal dat op één van onderstaande manieren zijn.

Graag willen we van u weten, welke uw voorkeur heeft.

1. handhaving huidige fietsregeling
2. als 1, maar i.p.v. zaterdagochtend wordt MTB-en toegestaan op zondagochtend
3. als 1, maar i.p.v. op één of meerdere ochtenden wordt MTB-en toegestaan op één of meerdere avonden

(graag slechts één antwoord aankruisen)

Grafiek 11. Voorkeur voor aanpassing regeling.

Indien er sprake is van aanpassing van de regeling heeft het alternatief 3 (handhaving huidige fietsregeling, maar i.p.v. op één of meerdere ochtenden wordt MTB-en toegestaan op één of meerdere avonden) de voorkeur van 53% van de respondenten.

Het alternatief 2 (handhaving huidige fietsregeling, maar i.p.v. zaterdagochtend wordt MTB-en toegestaan op zondagochtend) heeft de voorkeur van 32% van de respondenten en handhaving van de huidige fietsregeling is voor 16% de voorkeursoptie.

Overigens had 14% een zodanige moeite met deze vraag dat deze niet beantwoord is. Wordt dit aspect in de beschouwing meegenomen dan is het resultaat: 45% de avonden, 27% zondagochtend, 14% huidige regeling en 14% geen antwoord.

De voorkeur voor een eventuele aanpassing hangt niet samen met persoonskenmerken maar wel met het oordeel over de regeling en de dag waarop het NHD in de enquêteweek werd bezocht. Dit blijkt uit onderstaande tabellen.

Tabel 17. Oordeel over afzonderlijke aspecten per overall oordeel.

		oordeel over regeling			totaal
		onacceptabel	tussenin	acceptabel	
		%	%	%	%
opties betreffende aanpassing regeling	1. huidige regeling	6,1%	23,9%	33,3%	15,8%
	2. zondagochtend	37,8%	30,4%		31,5%
	3. één of meer avonden	56,1%	45,7%	66,7%	52,7%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Voor de MTB-ers die de regeling onacceptabel vinden geldt in de eerste plaats dat de mogelijkheid om één of meer avonden te kunnen MTB-en de voorkeur heeft (56% van deze groep). Zondagochtend heeft de voorkeur van 38% van deze groep.

Tabel 18. Oordeel over afzonderlijke aspecten per bezoekdag.

		dag			totaal
		di	za	zo	
		%	%	%	%
opties betreffende aanpassing regeling	1. huidige regeling	31,4%	18,2%	2,0%	15,6%
	2. zondagochtend	31,4%	25,5%	41,2%	32,6%
	3. één of meer avonden	37,1%	56,4%	56,9%	51,8%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

De weekendbezoekers willen vooral 1 of meer avonden, de zondagbezoekers verhoudingsgewijs vaker de mogelijkheid om ook op zondag te komen.

Wordt rekening gehouden met deze verschillen en met het feit dat op slechts één doordeweekse dag is geënquêteerd dan kunnen de resultaten worden gewogen door de dinsdag een groter gewicht in de uitkomsten te geven. In dat geval wordt het resultaat:

- huidige regeling 23%
- zondagochtend 32%
- één of meer avonden: 45%

Vraag 15. Heeft u zelf suggesties waar PWN in dit verband haar voordeel mee zou kunnen doen?

Alle gegeven suggesties zijn weergegeven op bijgeleverde cd-rom. Het blijkt dat de MTB-ers in ruime mate bereid zijn mee te denken en met veel suggesties komen. Van de 169 respondenten waren 135 bereid tot het geven van een suggestie.

Samenvatting van de suggesties t.a.v. het mountainbiken genoemd in de PWN mtb-enquête.

Voorkeur voor een apart parcours	41
Maak een zomer en een winterregeling (sta het 's winters ruimer toe)	17
Stel een aantal/alle avonden open	15
Communicatie en voorlichting zijn belangrijk	7
Er ontstaat een concentratie op zaterdagochtend, extra hinderlijk	6
Stel de zondagochtend weer open	6
Tijdsbeperking alleen voor het weekend: zaterdag- en zondagochtend tot 10.30 uur toestaan, door de week vrijgeven	5
Zorg dat de toegestane paden ver van de parkeerplaatsen liggen (minder interactie wandelaars-mountainbikers)	5
Maak een noord-zuid route langs de zeereep	4
Maak geen parcours (i.v.m. neveneffecten)	3
Verbied het in grote groepen rijden	3
Stel ruiterspaden open voor mtb-ers	3
Stel een mtb vergunning in (bijv. € 50,- per jaar)	3

3. Enquête onder recreanten

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van de enquête onder de overige recreanten. Bezoekgedrag, ondervonden hinder van andere bezoekers waaronder MTB-ers, oordeel over mogelijkheden m.b.t. beperking van het MTB-rijden zijn voorbeelden van de onderwerpen welke in deze enquête aan de orde zijn geweest.

Vooraf.

- Bij bijna elk onderwerp zijn analyses uitgevoerd. Voor zover hier ofwel vermeldenswaardige significante verschillen tussen deelgroepen uit kwamen, ofwel juist opvallende niet significante verschillen, zijn deze in de rapportage opgenomen.
- Er is sprake van een steekproef ter grootte van 695 respondenten (in 2003: 986). De omvang van de doelgroep (het aantal recreanten in het duingebied gedurende de uren dat geteld en geënquêteerd is) is ongeveer 3500. Getalsmatige conclusies die voor de steekproef worden getrokken gelden voor de gehele doelgroep, met dien verstande dat uitspraken over de gehele groep recreanten, met een betrouwbaarheid van 0,95, een onnauwkeurigheid hebben van maximaal +/- 3%. Dit op voorwaarde van representativiteit.
- Gegeven de gekozen enquêtemomenten en de spreiding over het gebied mag niet verondersteld worden dat er sprake is van representativiteit in deze opzichten. Ofwel dat de gerealiseerde steekproef model staat voor het geheel aan overige recreanten die gedurende het jaar op alle mogelijke tijdstippen komen recreëren in het NHD. Wel kunnen de steekproefkenmerken dag, ingang en dagdeel worden vergeleken met de kenmerken van de steekproef in 2003, die op exact dezelfde wijze was ingericht. De spreiding over de dagen, ingangen en dagdelen wordt geïllustreerd in de navolgende vier tabellen.

Tabel 19. Verdeling respons over de dagen

	% in 2003	% in 2004
Dinsdag	32,0%	22,5%
Zaterdag	30,9%	32,1%
Zondag	37,2%	45,4%

Tabel 20. Verdeling respons over de ingangen

	% in 2003	% in 2004
WaZ	10,1%	10,9%
Hk	14,9%	21,9%
Cas	22,4%	14,5%
EB	11,4%	10,5%
EH	7,2%	8,7%
Woud	19,4%	17,9%
Duinv/Uilev	14,6%	15,6%

Tabel 21. Verdeling respons over de dagdelen.

	% in 2003	% in 2004
Ochtend voor 10.30	37,5%	36,1%
Ochtend na 10.30	43,0%	43,0%
Avond	19,5%	20,9%

Tabel 22. Verdeling respons over de dagdelen per dag van de respons.

	Dinsdag		Zaterdag		Zondag		Totaal	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
<10.30	34,3%	41,4%	35,2%	37,9%	42,0%	32,2%	37,5%	36,1%
>10.30	44,5%	29,7%	41,5%	40,7%	43,0%	50,2%	43,0%	43,0%
Avond	21,2%	29,0%	23,3%	21,5%	15,0%	17,6%	19,5%	20,9%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De bovenstaande vier tabellen geven een beeld over de verdeling van de responderende overige recreanten over de dagen, dagdelen en ingangen. De schets van deze spreiding is bedoeld ter illustratie van de representativiteit. Zoals gezegd: het is niet waarschijnlijk dat de steekproef representatief is naar dag, dagdeel en gebruikte ingang. Desalniettemin wijzen bovenstaande tabellen op het vermoeden dat er niet zoveel veranderd is in het bezoekpatroon. Hooguit mag vermoed worden dat het aandeel van de respondenten dat op zondag het NHD bezocht is toegenomen. Eventuele verschuivingen blijken duidelijker uit het resultaat van de tellingen die op dezelfde tijdstippen en plaatsen zijn gehouden (zie de bijlagen voor een uitgebreid verslag).

Tabel 23. Resultaat tellingen naar dag in de week.

	% in 2003	% in 2004
Dinsdag	16%	18%
Zaterdag	19%	30%
Zondag	65%	52%

Tabel 24. Resultaat tellingen naar ingang

	% in 2003	% in 2004
WaZ	9%	4%
Hk	21%	20%
Cas	24%	24%
EB	13%	4%
EH	3%	15%
Woud	9%	14%
Duinv/Uilev	21%	19%

Tabel 25. Resultaat tellingen naar dagdeel.

	% in 2003	% in 2004
Ochtend voor 10.30	79%	34%
Ochtend na 10.30		51%
Avond	21%	15%

Tabel 26. Resultaat tellingen naar dagdeel per dag.

	Dinsdag		Zaterdag		Zondag		Totaal	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
<10.30		45%		39%		27%		34%
>10.30	76%	39%	57%	44%	86%	59%	79%	51%
Avond	24%	16%	43%	17%	14%	14%	21%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

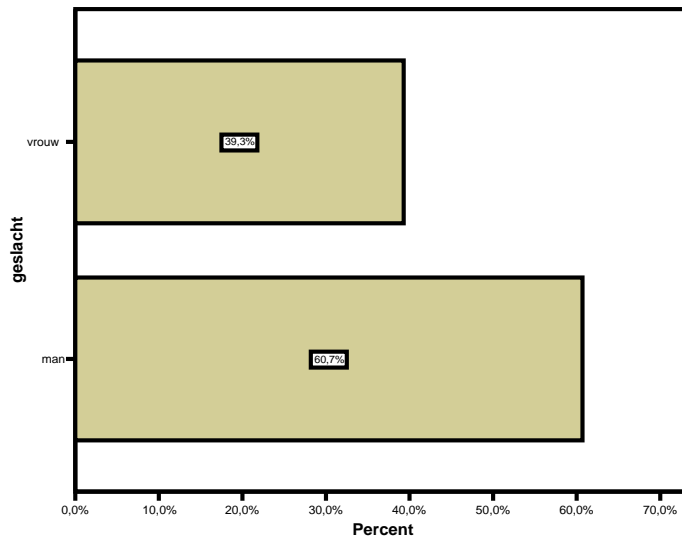
De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:

- Er is een duidelijke daling van het aantal overige recreanten op de zondag en een toename op zaterdag. In dit verband is het opnieuw van belang er op te wijzen dat dit een vergelijking is tussen twee overeenkomende telperiodes, maar dat dit resultaat niet model staat voor het gehele jaar.
- Er is een duidelijke verschuiving in het gebruik van de ingangen. De ingang in Egmond aan den Hoef wordt relatief vaker en de ingang Egmond-Binnen wordt minder vaak gebruikt.
- Er is een afname van het percentage overige recreanten dat in de avond naar het NHD komt.

Omdat ook de geconstateerde verdeling over de persoonsgegevens inzicht geeft in de representativiteit van de steekproef zullen de resultaten van de vragen naar geslacht (vraag 16), leeftijd (vraag 17) en postcode (vraag 18) nu worden gepresenteerd.

Vraag 16. Wat is uw geslacht?

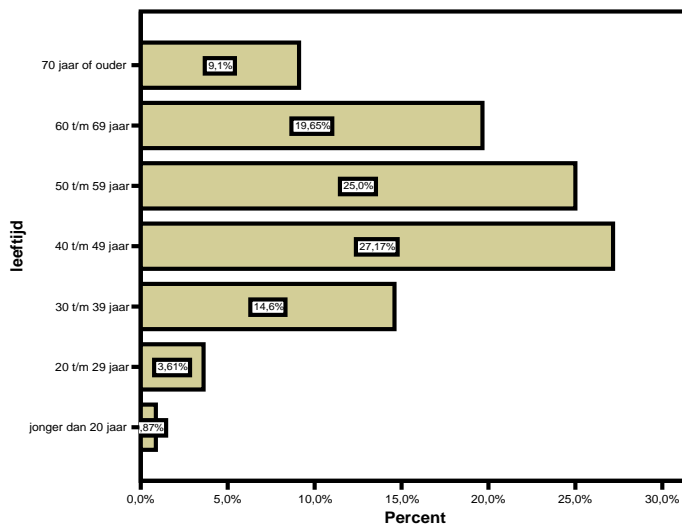
Grafiek 12. Verdeling van de respondenten over geslacht.

61% van de respondenten is van het mannelijke geslacht. Dit is exact hetzelfde als in 2003.

Vraag 17. Wat is uw leeftijd?

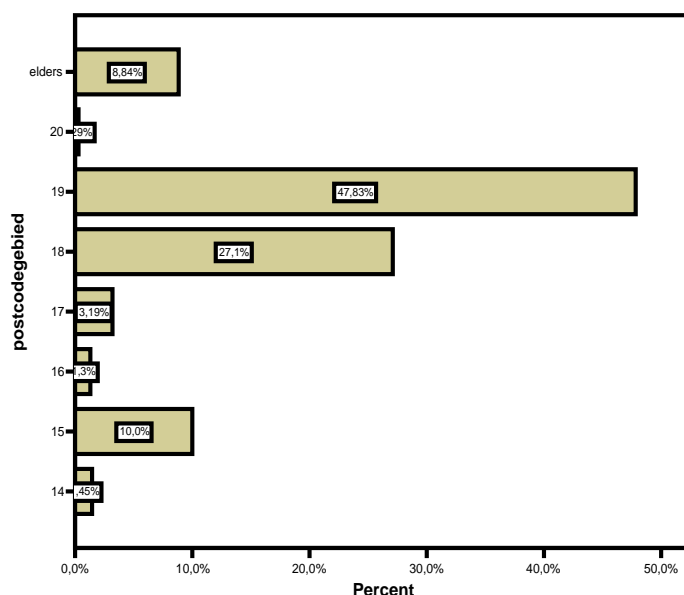
Grafiek 13. Verdeling van de respondenten over leeftijd.

De modale leeftijdsklasse van de overige recreanten is 40 t/m 49 jaar met 27%, hoewel ook de leeftijdsklasse 50 t/m 59 jaar een belangrijk aandeel in de groep overige recreanten heeft met 25%. Het aandeel van de respondenten ouder dan 50 jaar is 54%. Dit laatste percentage was 60% in 2003.

Vraag 18. Wat is uw postcode?

Grafiek 14. Verdeling van de respondenten over 2-cijferig postcodegebied.

75% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 68%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst op een bijna complete regionale herkomst. 9% van de overige recreanten komt van buiten de regio. Dit was in 2003 12%.

Een verdeling van de respondenten over de herkomstplaatsen is opgenomen in de bijlagen.

Conclusies m.b.t. representativiteit.

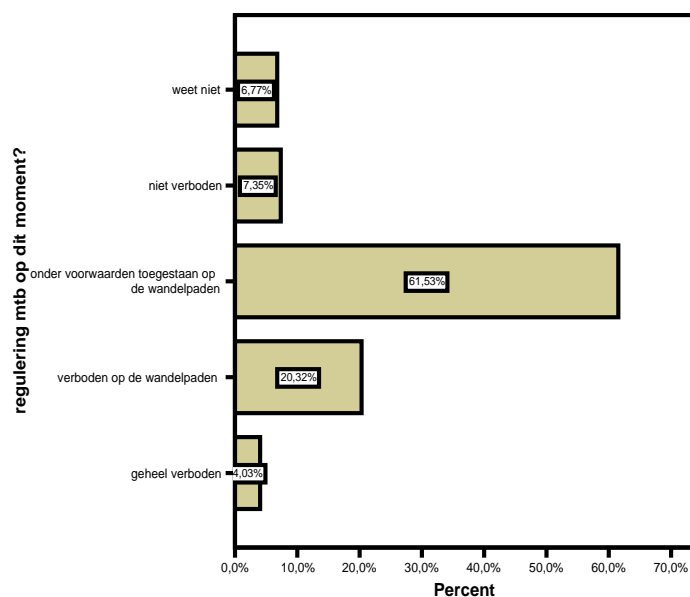
De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk. Daarnaast is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- c.q. telmomenten en de periode in het jaar gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het overall bezoek van overige recreanten gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten, plaatsen en periode in het jaar wel vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003. De conclusie is dat de gepresenteerde resultaten eerder een indicatief karakter hebben dan het karakter van harde kwantitatieve gegevens als het gaat om uitspraken over de populatie overige recreanten gedurende het gehele jaar. Wel zijn goede getalsmatige vergelijkingen met 2003 mogelijk. In het navolgende zullen geslacht, leeftijd en postcodegebied regelmatig worden afgezet tegen de gestelde vragen. Indien dit leidt tot een significant resultaat zal de hierop gebaseerde conclusie in de tekst worden verwoord.

I. INLEIDENDE VRAGEN.

Allereerst een drietal vragen over de bekendheid met regels m.b.t. mountainbiken en hinder in het algemeen.

Vraag 1. Welke regels denkt u dat er op dit moment gelden voor het MTB-en in het Noordhollands Duinreservaat?

Grafiek 15. Huidige regeling?

62% van de bezoekers denkt dat MTB-en onder voorwaarden is toegestaan op wandelpaden, 20% denkt dat MTB-en is verboden op de wandelpaden, 7% denkt dat het in het geheel niet is verboden. Dit laatste percentage was 32 in 2003. Hoewel de vraag qua antwoordalternatieven niet vergelijkbaar is met die van 2003 wordt hier toch een vergelijking gepresenteerd.

Tabel 27. Kennis omtrent MTB-regeling bij overige recreanten.

	% in 2003	% in 2004
Geheel verboden	6%	4%
Verboden op wandelpaden	41%	20%
Onder voorwaarden toegestaan op wandelpaden		62%
Niet verboden	32%	7%
Weet niet	21%	7%

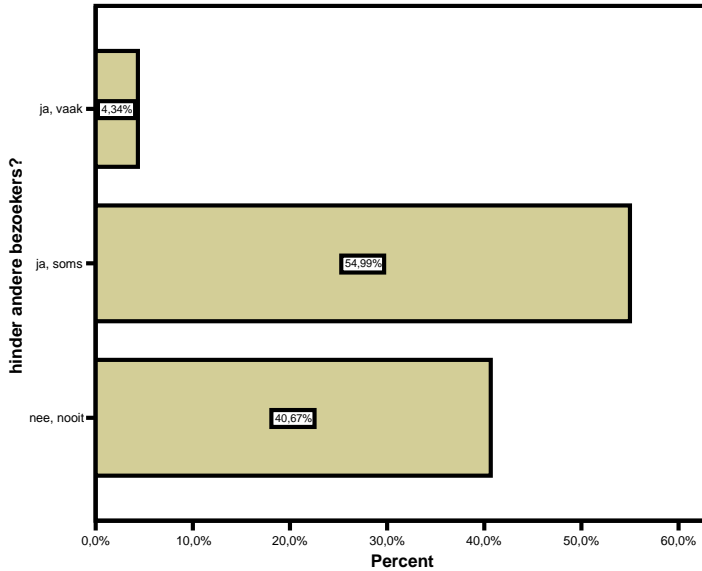
Er mag geconcludeerd worden dat de kennis van de geldende regels is toegenomen van 32% naar 62%.

Uit analyses komen twee vermeldenswaardige resultaten:

- bezoekers uit postcodegebied 19 zijn beter op de hoogte van de geldende regels (71% tegen 62% gemiddeld)
- bezoekers die voor 10.30 uur komen zijn ook beter op de hoogte van de geldende regels (70% tegen 62% gemiddeld)

Vraag 2. Ondervindt u wel eens hinder van andere bezoekers?
(Vraag over de situatie na invoering van de proefregeling per 1 januari).

Grafiek 16. Hinder van andere bezoekers.

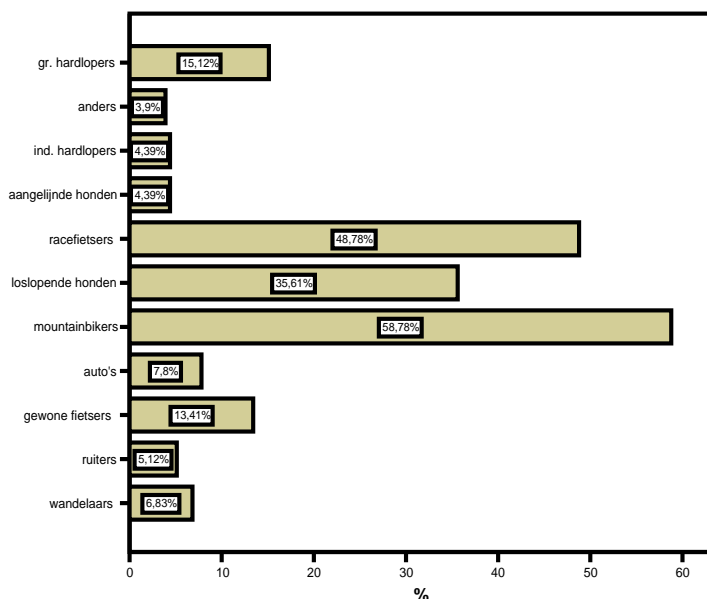
41% van de bezoekers ondervindt nooit hinder van andere bezoekers. 55% daarentegen soms wel en 4% ondervindt vaak hinder van andere bezoekers. Deze percentages zijn vrijwel vergelijkbaar met 2003: 43, 52 en 5%.

Uit analyses blijkt geen relatie met de persoonskenmerken. Wel is het zo dat bezoekers uit postcodegebied 18 relatief vaker hinder ondervinden dan gemiddeld (32% nooit, 62% soms, 6% vaak)

De navolgende vraag is alleen voorgelegd aan die bezoekers die aangeven soms dan wel vaak hinder te ondervinden van andere bezoekers (dit is 59% van de bezoekers).

Vraag 3. Van wie ondervindt u dan hinder?

Grafiek 17. Hinder van andere bezoekers.

De bezoekers die hinder ondervinden van andere bezoekers ondervinden dat in eerste instantie van MTB-ers met 59%, vervolgens van racefietsers met 49% en op de derde plaats van loslopende honden (36%). De andere overlastvormen volgen deze 3 op afstand. Uit de volgende tabel blijken mogelijke verschillen met dezelfde vraag in 2003.

Tabel 28. Hinder van andere bezoekers 2004 versus 2003.

	% in 2003	% in 2004
Groepen hardlopers/joggers	14%	15%
Anders	6%	4%
Individuele hardlopers/joggers	4%	4%
Aangeliijnde honden	4%	4%
Racefietsers	53%	49%
Loslopende honden	32%	36%
Mountainbikers	57%	59%
Auto's	7%	8%
Gewone fietsers	12%	13%
Ruiters	4%	5%
Wandelaars	6%	7%

Vergelijking met 2003 leidt tot de conclusie dat er nauwelijks of geen veranderingen zijn in de hinder die de groep overige recreanten ondervindt van andere bezoekers.

De categorie "anders" leverde het volgende resultaat:

Vliegtuigen	6
Groepen mtb-ers	4
Scooters/brommers	3
PWN auto's	3
Hondenpoep	3

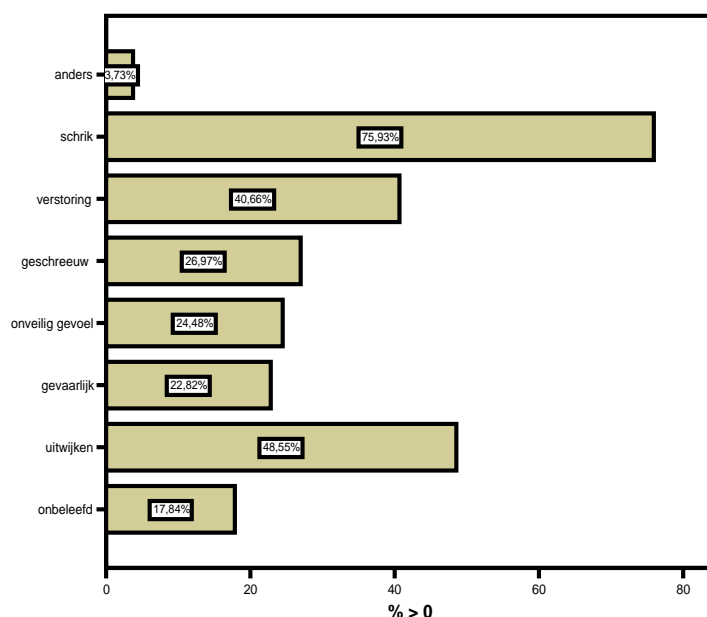
Overigens wordt de categorie mountainbikers niet anders beantwoord al naar gelang de kennis omtrent de MTB-regeling. Ofwel het al of niet op de hoogte zijn van de regeling heeft geen invloed op de hinder die men wel of niet ondervindt van MTB-ers.

De volgende 3 vragen zijn alleen voorgelegd aan die bezoekers die aangaven wel eens hinder van andere bezoekers te ondervinden en bovendien dan aangaven dat het hier (onder andere) om MTB-ers gaat. Dit betekent dat ongeveer een derde deel van de bezoekers deze vragen heeft beantwoord. Dit heeft tot consequentie dat de onnauwkeurigheid van de uitkomsten van de vragen 4,5 en 6 nu (afgerond) 6% is.

II. VRAGEN OVER DE HINDER DIE WORDT ONDERVONDEN VAN MOUNTAINBIKERS.

Vraag 4. Wat is de aard van de hinder die u wel eens (of geregeld) ondervindt van mountainbikes? (meerdere antwoorden mogelijk)

Grafiek 18. Aard van hinder MTB-ers.

Die bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder in eerste instantie door het schrik-effect (76%), in tweede instantie doordat ze moeten uitwijken (49%) en op de derde plaats doordat ze op die manier in hun natuurbeleving worden verstoord (41%).

Uit de volgende tabel blijken mogelijke verschillen met dezelfde vraag in 2003.

Tabel 29. Aard hinder van MTB-ers 2004 versus 2003.

	% in 2003	% in 2004
Anders	4%	4%
Schrik	79%	76%
Verstoring natuurbeleving	49%	41%
Geschreeuw	33%	27%
Onveilig gevoel	28%	24%
Gevaarlijk gedrag	31%	23%
Moeten uitwijken	60%	49%
Onbeleefd gedrag	20%	18%

Vergelijking met 2003 leidt tot de conclusie dat met name de categorieën “verstoring natuurbeleving”, “gevaarlijk gedrag” en “moeten uitwijken” relatief wat minder vaak genoemd worden als aard van de hinder die van MTB-ers wordt ondervonden. De belangrijkste categorie is “schrik” en deze is vrijwel onveranderd.

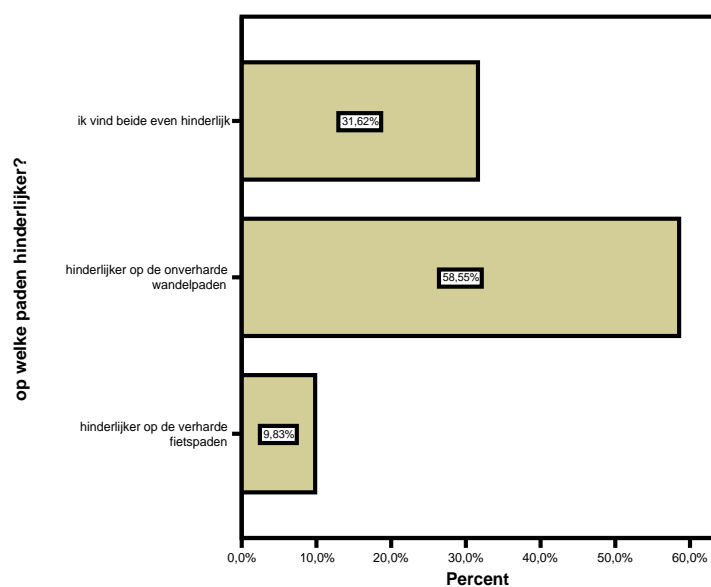
Uit analyses komt alleen de bevinding dat de verstoring van de natuurbeleving relatief vaker dan gemiddeld wordt genoemd door de avondbezoekers.

De categorie anders leverde de volgende opmerkingen:

Erosie duingebied	5
Geen bel	3
Omvergereden	3

Vraag 5. Waar ondervindt u de meeste hinder: op verharde fietspaden of op de onverharde wandelpaden?

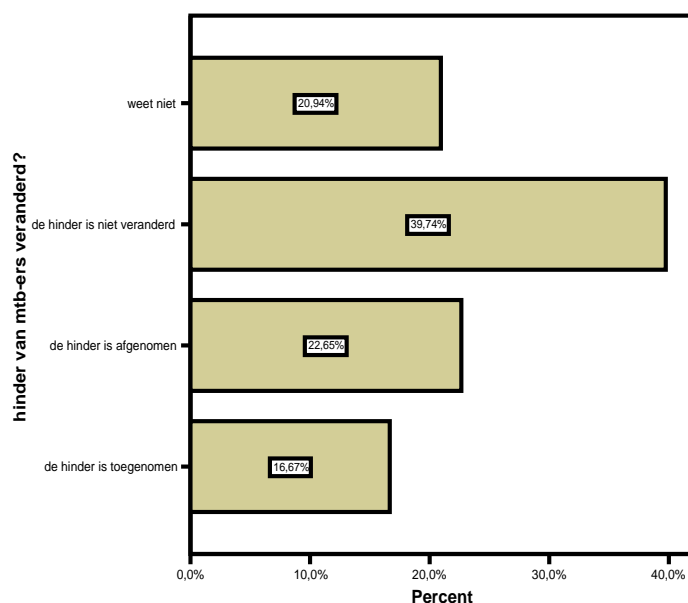
Grafiek 19. Waar hinder van MTB-ers?

59% van de bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder vooral op de onverharde wandelpaden. 10% ondervindt deze hinder op de verharde fietspaden en 32% op beide. Deze uitkomst is vrijwel identiek aan 2003.

Vraag 6. Vindt u dat de hinder door mountainbikers de afgelopen 9 maanden is veranderd?

Grafiek 20. Hinder van MTB-ers veranderd in afgelopen 9 maanden?

21% van de overige recreanten die hinder ondervindt van mountainbikers kan niet aangeven of deze hinder is veranderd, 40% geeft aan dat er niets is veranderd, 23% zegt dat de hinder is afgenomen en 17% is van mening dat de hinder juist is toegenomen. Uit analyses blijkt geen relatie met het bezoektmoment of de bezoekdag en wat betreft de persoonskenmerken blijkt dat er een relatie is met de leeftijd van de respondent. Globaal is het zo dat de bezoekers uit de leeftijdscategorie 60+ relatief vaker vinden dat de hinder is toegenomen, maar dat de leeftijdscategorie 40-60 juist vaker vindt dat de hinder is afgenomen. Zie onderstaande tabel.

Tabel 30. Verandering hinder mtb-ers per leeftijdscategorie.

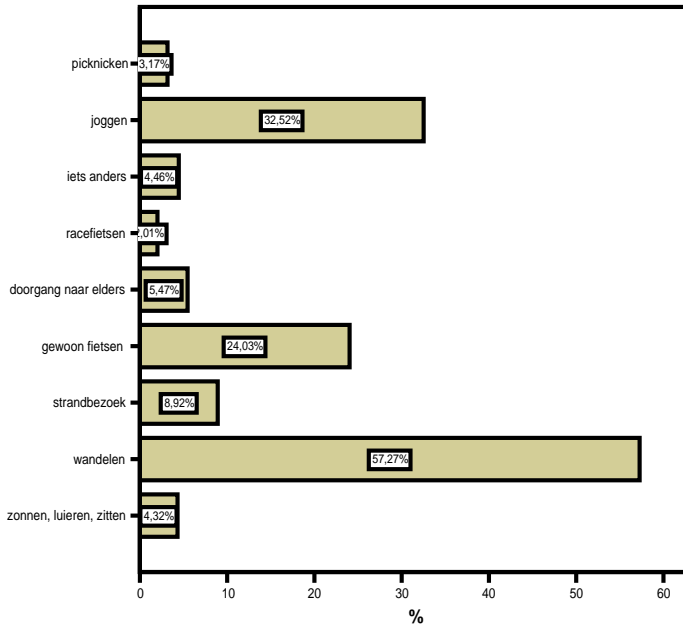
		leeftijd							totaal
		jonger dan 20 jaar	20 t/m 29 jaar	30 t/m 39 jaar	40 t/m 49 jaar	50 t/m 59 jaar	60 t/m 69 jaar	70 jaar of ouder	
		%	%	%	%	%	%	%	%
hinder van mtb-ers veranderd?	de hinder is toegenomen			8,7%	14,3%	11,9%	24,5%	26,1%	15,9%
	de hinder is afgenomen			21,7%	25,0%	29,9%	17,0%	21,7%	22,8%
	de hinder is niet veranderd	33,3%	71,4%	47,8%	35,7%	35,8%	45,3%	34,8%	40,1%
	weet niet	66,7%	28,6%	21,7%	25,0%	22,4%	13,2%	17,4%	21,1%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

III. VRAGEN OVER HET AFGELEGDE BEZOEK.

De vragen binnen deze categorie gaan over het bezoek waarbij het enquêteformulier aan de bezoeker is uitgedeeld.

Vraag 7. Welke activiteit(en) heeft u tijdens dit bezoek uitgevoerd? (meerdere antwoorden mogelijk).

Grafiek 21. Activiteiten op enquêtedag.

Wandelen met 57%, fietsen met 24% en joggen met 33% zijn de belangrijkste activiteiten van de bezoekers van het Noordhollands Duinreservaat. Deze uitkomsten zijn met 52%, 26% respectievelijk 26% redelijk vergelijkbaar met 2003. De gegeven antwoorden bij de categorie "anders" hebben betrekking op het motief voor het bezoek, zie hiervoor vraag 8.

Er zijn een aantal, ook reeds in 2003 geconstateerde en wel enigszins voor de hand liggende verschillen te constateren per subgroep van de bezoekers.

- Wandelen en gewoon fietsen is een activiteit die relatief vaker door ouderen wordt uitgeoefend terwijl joggen een activiteit is voor de wat jongere bezoekers.
- Bezoekers van buiten de postcodegebieden 18 en 19 komen relatief vaker voor wandelen en strandbezoek terwijl bezoekers vanuit dat gebied vaker komen joggen.
- Op de zondag komt men relatief vaker om te joggen en op de doordeweekse dag juist vaker om gewoon te fietsen, te racefietsen of gewoon om het gebied als doorgang te gebruiken. Zie de eerste tabel op de volgende pagina.
- Voor 10.30 uur worden verhoudingsgewijs minder bezoekers aangetroffen die komen om te zonnen etc, of om te wandelen, terwijl juist meer mensen dan joggen. Strandbezoekers komen relatief vaker in de avond . Althans in de enquêteweek. Zie de tweede tabel op de volgende pagina.

Tabel 31a. Activiteiten per dag.

	dag			totaal
	di	za	zo	%
	%	%	%	
zonnen, luieren, zitten	4,0%	5,6%	3,3%	4,2%
wandelen	47,7%	56,0%	62,3%	57,0%
strandbezoek	6,0%	10,2%	8,9%	8,6%
gewoon fietsen	33,1%	19,0%	22,0%	23,5%
doorgang naar elders	9,9%	3,7%	4,6%	5,5%
racefietsen	5,3%	2,3%	,3%	2,1%
iets anders	6,6%	4,2%	3,3%	4,3%
joggen	28,5%	38,0%	30,5%	32,4%
picknicken	3,3%	3,7%	2,6%	3,1%

Tabel 31b. Activiteiten per dagdeel.

	dagdeel			totaal
	ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond	%
	%	%	%	
zonnen, luieren, zitten	2,0%	6,2%	5,0%	4,4%
wandelen	45,5%	65,3%	61,0%	57,2%
strandbezoek	7,0%	8,2%	14,9%	9,2%
gewoon fietsen	20,1%	27,5%	22,0%	23,7%
doorgang naar elders	4,5%	3,8%	9,2%	5,2%
racefietsen	1,6%	1,4%	4,3%	2,1%
iets anders	4,5%	3,1%	7,8%	4,6%
joggen	48,0%	22,7%	26,2%	32,5%
picknicken	2,0%	4,8%	2,1%	3,3%

Tenslotte worden de tijdens het bezoek verrichtte activiteiten nog nader uitgespitst in een drietal tabellen waarin telkens voor een dagdeel de activiteiten per dag worden weergegeven. Zie de navolgende drie tabellen.

Tabel 32a. Activiteiten voor 10.30 uur per dag.

	dag			totaal
	di	za	zo	%
	%	%	%	
zonnen, luieren, zitten	3,3%		2,1%	1,7%
wandelen	45,0%	40,7%	50,5%	45,8%
strandbezoek	3,3%	8,6%	7,2%	6,7%
gewoon fietsen	28,3%	16,0%	16,5%	19,3%
doorgang naar elders	11,7%	2,5%	2,1%	4,6%
racefietsen	5,0%		1,0%	1,7%
iets anders	8,3%	3,7%	2,1%	4,2%
joggen	23,3%	59,3%	54,6%	48,3%
picknicken	3,3%	1,2%	2,1%	2,1%

Tabel 32b. Activiteiten na 10.30 uur per dag.

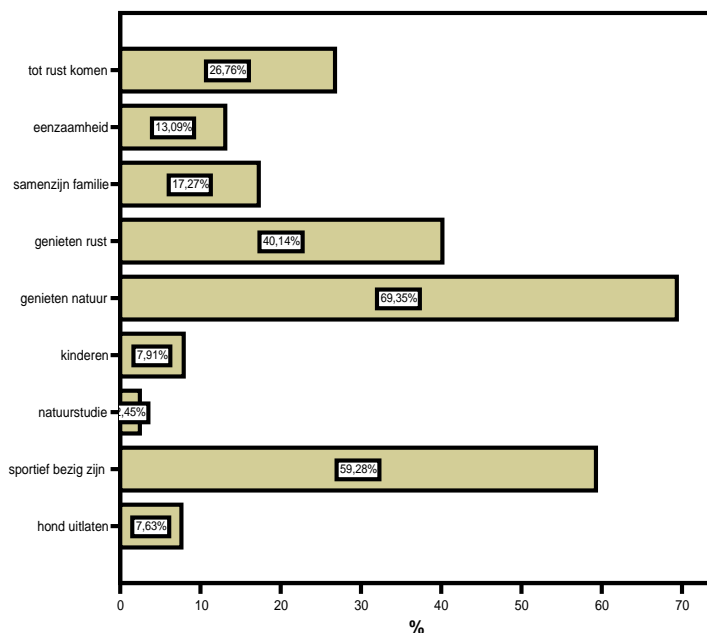
	dag			totaal
	di	za	zo	%
	%	%	%	
zonnen, luieren, zitten	4,7%	10,3%	4,0%	6,0%
wandelen	58,1%	64,4%	66,9%	64,8%
strandbezoek	2,3%	10,3%	7,3%	7,5%
gewoon fietsen	44,2%	24,1%	24,5%	27,4%
doorgang naar elders	2,3%	4,6%	3,3%	3,6%
racefietsen	4,7%	2,3%		1,4%
iets anders	7,0%	3,4%	1,3%	2,8%
joggen	14,0%	21,8%	25,2%	22,4%
picknicken	2,3%	6,9%	4,0%	4,6%

Tabel 32c. Activiteiten avond per dag.

	dag			totaal
	di	za	zo	%
	%	%	%	
zonnen, luieren, zitten	4,8%	6,5%	3,8%	5,0%
wandelen	40,5%	67,4%	71,7%	61,0%
strandbezoek	14,3%	13,0%	17,0%	14,9%
gewoon fietsen	28,6%	15,2%	22,6%	22,0%
doorgang naar elders	11,9%	4,3%	11,3%	9,2%
racefietsen	7,1%	6,5%		4,3%
iets anders	4,8%	6,5%	11,3%	7,8%
joggen	50,0%	30,4%	3,8%	26,2%
picknicken	4,8%	2,2%		2,1%

Vraag 8. Wat was het motief voor uw bezoek?(meerdere antwoorden mogelijk)

Grafiek 22. Bezoekmotief op enquêtedag.

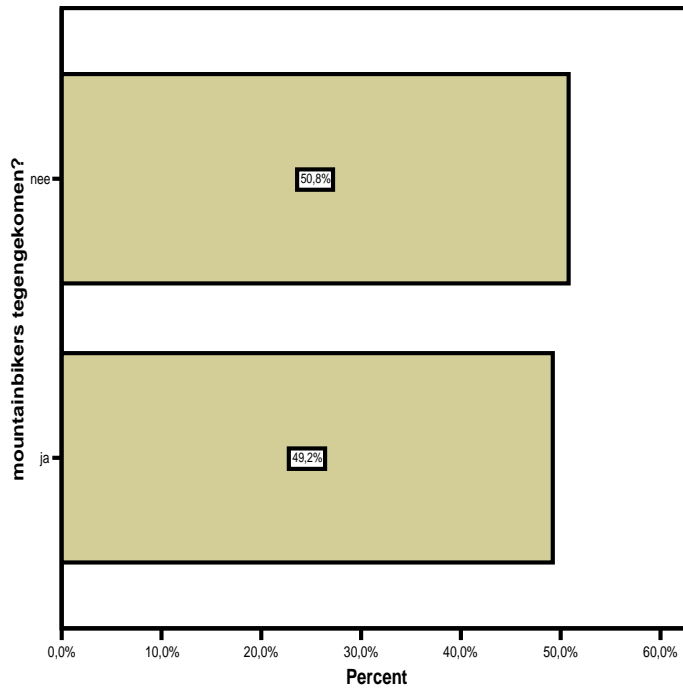
Genieten van de natuur met 69%, sportief bezig zijn met 57%, genieten van de rust met 40% en tot rust komen met 27% zijn de belangrijkste motieven voor een bezoek aan het Noordhollands Duinreservaat. In 2003 was dit patroon met respectievelijk 70%, 57%, 42% en 21% niet veel anders.

Er zijn een aantal, ook reeds in 2003 geconstateerde en ook nu wel enigszins voor de hand liggende verschillen te constateren per subgroep van de bezoekers.

- Spportief bezig zijn en genieten van de natuur zijn motieven die relatief vaker door ouderen van boven de 70 jaar worden genoemd, terwijl de kinderen laten spelen en samenzijn met familie relatief vaker door 30-40 jarigen als motief voor een bezoek wordt genoemd.
- Bezoekers uit de postcodegebieden 18 en 19 komen vaker vanwege een sportief motief. Opvallend is dat de bezoekers uit postcodegebied 15 vaker aangeven vanwege kinderen en familie een bezoek te brengen en eveneens om van de natuur te genieten. Dit laatste is voor bezoekers uit postcodegebied 19 juist minder een motief om een bezoek te brengen aan het NHD.
- De doordeweekse dag wordt verhoudingsgewijs vaker gebruikt voor het uitlaten van de hond en de kinderen. Op zondag daarentegen is de natuur en het samenzijn met familie vaker een motief voor een bezoek.
- In de ochtend voor 10.30 uur is het motief sportief bezig zijn belangrijker, na 10.30 uur zijn de kinderen, de natuur en de familie eerder de redenen voor een bezoek, in de avond tenslotte is het tot rust komen een relatief vaker genoemd argument.

Vraag 9. Bent u mountainbikers tegengekomen tijdens dit bezoek?

Grafiek 23. Ontmoeting MTB-ers op enquêtedag.

49% van de bezoekers is tijdens het bezoek MTB-ers tegen gekomen. Dit was in 2003 54%

Er zijn verschillen per ingang, dag en dagdeel. Zie respectievelijk de onderstaande 3 tabellen voor deze verschillen.

Tabel 33. MTB-ers per ingang.

		mountainbikers tegengekomen?	
		2004	2003
		%	%
ingang	WaZ	45%	53%
	Hk	52%	53%
	Cas	39%	41%
	EB	42%	51%
	EH	38%	68%
	Woud	61%	60%
	Duinv/Uilev	54%	51%

De bezoekers die de ingang Egmond aan den Hoef genomen hebben zijn minder vaak MTB-ers tegengekomen dan in 2003. Over het algemeen is het aantal ontmoetingen iets gedaald, behalve bij bezoekers die de ingangen Het Woud en de combinatie Duinvermaak / Uilevangersweg genomen hebben.

Tabel 34. MTB-ers per dag.

		mountainbikers tegengekomen?	
		2004	2003
		%	%
dag	di	38%	35%
	za	60%	48%
	zo	49%	68%

De zaterdag en de zondag hebben van rol gewisseld ten opzichte van 2003. Nu is de zaterdag de dag waarop de meeste overige recreanten MTB-ers tegenkomen.

Tabel 35. MTB-ers per dagdeel.

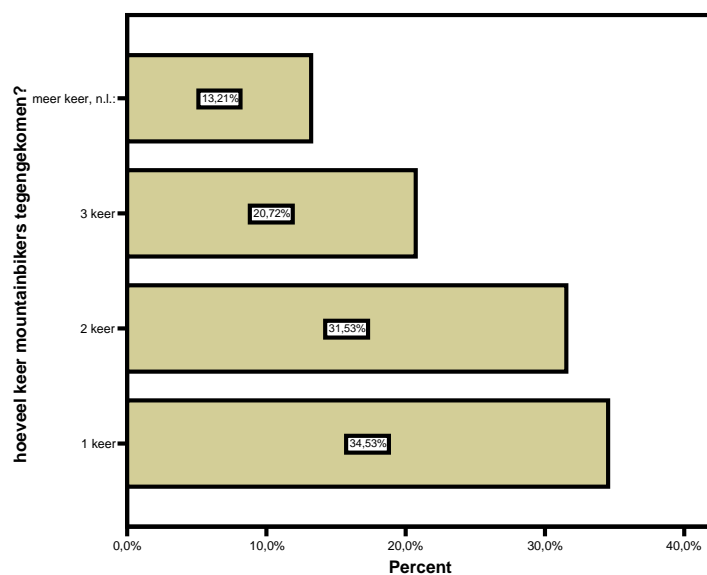
		mountainbikers tegengekomen?	
		2004	2003
		%	%
dagdeel	ochtend voor 10.30 uur	67%	61%
	ochtend na 10.30 uur	46%	53%
	avond	26%	44%

Wat het moment op de dag betreft dat overige recreanten MTB-ers tegenkomen valt te constateren dat de volgorde hetzelfde is gebleven, maar dat er relatief meer ontmoetingen voor 10.30 uur zijn, in dezelfde mate minder in de 2^e helft van de ochtend, maar met name minder in de avond (van 44% naar 26%).

De navolgende vragen 10, 11 en 12 zijn alleen gesteld aan die bezoekers die tijdens hun bezoek ook daadwerkelijk MTB-ers zijn tegengekomen.

Vraag 10. Hoeveel keer bent u tijdens dit bezoek een MTB-er of een groep MTB-ers tegengekomen?

Grafiek 24. Ontmoeting MTB-ers op enquêtedag.

Als de bezoekers MTB-ers tegenkwamen gebeurde dat in 87% van de gevallen maximaal 3 keer. 13% van de bezoekers die MTB-ers tegenkwamen, dat is dus 6,5% van het totale aantal bezoekers, kwamen meer dan 3 keer MTB-ers tegen. Deze uitkomsten zijn vrijwel identiek aan de uitkomsten van 2003. Indien het om meer dan 3 MTB-ers ging betrof het meestal 1 of meer groepen. De exacte verdeling naar aantal is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 36. Aantal ontmoette MTB-ers in geval van meer dan 3.

	hoeveel precies?	
	aantal	%
4	4	10,5%
5	11	28,9%
6	6	15,8%
7	2	5,3%
8	3	7,9%
9	1	2,6%
10	5	13,2%
12	1	2,6%
15	2	5,3%
25	1	2,6%
28	1	2,6%
50	1	2,6%
totaal	38	100,0%

Het gemiddeld aantal keren waarin de bezoekers MTB-ers tegenkomen is verschillend al naar gelang de gebruikte ingang, de dag in de week of het dagdeel. Bij de ingang De Woud komen de bezoekers gemiddeld meer MTB-ers tegen dan elders, in Castricum juist minder. Dit geldt ook voor de doordeweekse dag en voor de avond. Zie voor de geconstateerde verschillen onderstaande 2 tabellen.

Tabel 37. Gemiddeld aantal ontmoetingen met MTB-ers per ingang.

		aantal ontmoetingen
		gemiddeld
ingang	WaZ	2,5
	Hk	2,2
	Cas	1,8
	EB	3,1
	EH	2,7
	Woud	3,3
	Duinv/Uilev	2,5
totaal		2,6

Tabel 38. Gemiddeld aantal ontmoetingen met MTB-ers per dagdeel per dag.

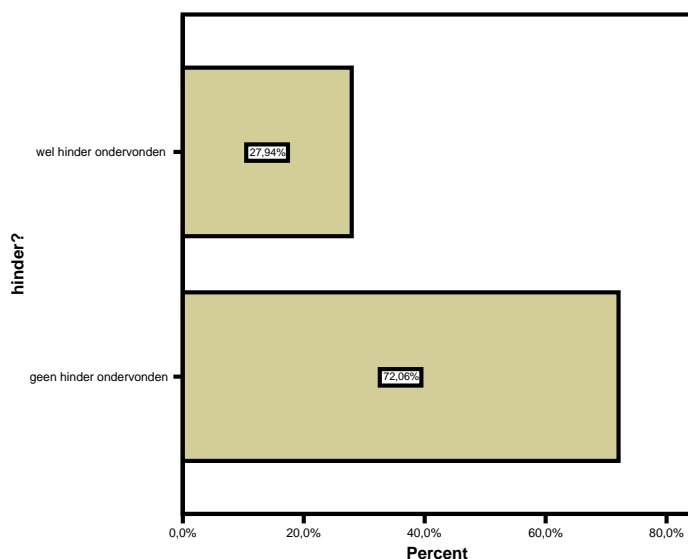
		dag			totaal
		di	za	zo	
		aantal ontmoetingen	aantal ontmoetingen	aantal ontmoetingen	
		gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
dagdeel	ochtend voor 10.30 uur	2,4	3,1	2,8	2,9
	ochtend na 10.30 uur	2,0	2,2	2,8	2,5
	avond	1,8	2,3	1,6	1,9
totaal		2,2	2,7	2,7	2,6

Op een niet al te gedetailleerd niveau is het verantwoord deze uitkomsten te vergelijken met 2003:

- in 2003 was het overall gemiddeld aantal ontmoette MTB-ers 3.1
- de verdeling over de dagen was in 2003: dinsdag 3.3, zaterdag 2.1 en zondag 3.6
- de verdeling over de dagdelen was in 2003: voor 10.30 uur 2.8, na 10.30 uur 3.3 en in de avond 3.4

Vraag 11. Hebt u hinder ondervonden bij deze ontmoetingen?

Grafiek 25. Hinder van ontmoeting MTB-ers op enquêtedag.

72% van de bezoekers die MTB-ers zijn tegengekomen geven aan geen hinder van deze ontmoetingen te hebben ondervonden. Derhalve 28% wel. In 2003 was de verhouding vrijwel identiek met 70 om 30%. Van de gehele groep bezoekers heeft dus 14% MTB-ers ontmoet bij het betreffende bezoek en daar hinder van ondervonden. Het is zinvol dit percentage af te zetten tegen het percentage bezoekers dat in het algemeen, sinds de invoering van de regeling, hinder ondervindt van MTB-ers. Dit is $0,59 \times 59\% = 35\%$ (zie vragen 2 en 3).

Uit analyses blijkt het volgende.

- De ondervonden hinder is niet verschillend al naar gelang de gebruikte ingang, de dag of het dagdeel van het bezoek. Ook persoonskenmerken zijn niet van invloed.
- Opvallend is dat het al of niet hinder ondervinden niet significant samenhangt met het aantal ontmoetingen met MTB-ers.
- Wel wordt relatief vaker dan gemiddeld door wandelaars aangegeven dat er hinder wordt ondervonden, terwijl gewone fietsers juist minder vaak hinder ondervinden van MTB-ers.
- Ook ondervinden bezoekers die om sportieve redenen naar het NHD komen minder hinder van MTB-ers terwijl bezoekers die komen om de kinderen te laten spelen zowel als rustzoekers juist vaker aangeven hinder van MTB-ers te ondervinden.
- Het al of niet op de hoogte zijn van de regeling heeft geen invloed op de hinder die men wel of niet ondervindt van MTB-ers.

Voor de duidelijkheid worden in het navolgende overzicht de verschillende percentages nog even op een rijtje gezet en vergeleken met 2003.

Tabel 39. Hinderpercentages MTB-ers vergeleken met 2003.

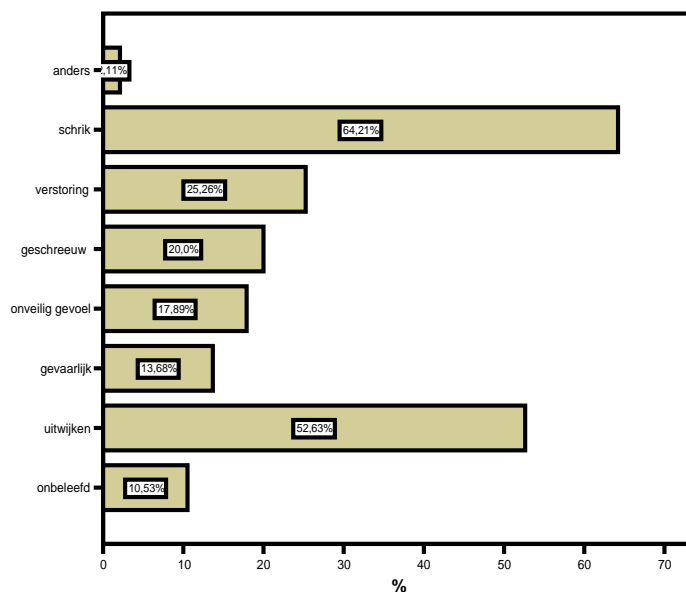
	Dit onderzoek 2004	Vorig onderzoek 2003
MTB-ers ontmoet op enquêtedag.	49%	54%
Hiervan ook hinder ondervonden.	28%	30%
Door MTB-ers gehinderde bezoekers als percentage van alle bezoekers.	14%	16%
Hinder in het algemeen, dus niet persé op de enquêtedag.	59%	57%
Hiervan hinder ondervonden door MTB-ers.	59%	57%
Door MTB-ers gehinderde bezoekers als percentage van alle bezoekers.	35%	32%

Uit bovenstaande tabel valt de conclusie te trekken dat er niet zoveel veranderd is in de hinder die de overige recreanten ondervinden van MTB-ers.

De navolgende vraag is alleen gesteld aan die bezoekers die tijdens hun bezoek MTB-ers zijn tegengekomen en bovendien aangaven daar hinder van te hebben ondervonden.

Vraag 12. Indien u hinder ondervond tijdens dit bezoek, wat was de aard hiervan? (meerdere antwoorden mogelijk)

Grafiek 26. Aard hinder van ontmoeting MTB-ers op enquêtedag.

De aard van de hinder, die wordt ondervonden van MTB-ers door die respondenten die deze zijn tegengekomen en bovendien daarvan hinder ondervonden, bestond in eerste instantie uit schrik met 64%, maar ook uit het gedwongen worden om uit te wijken met 53% en een verstoring van de natuurbeleving met 25%. In 2003 waren deze percentages respectievelijk 79, 60 en 43%.

In de categorie “anders” opmerkingen die er neer kwamen dat er op een ongeoorloofde plek dan wel tijdstip MTB-ers waren gesignaleerd.

IV. VRAGEN OVER DE REGULERING VAN HET MOUNTAINBIKEN IN HET NOORDHOLLANDS DUINRESERVAAT (vragen gesteld aan iedereen).

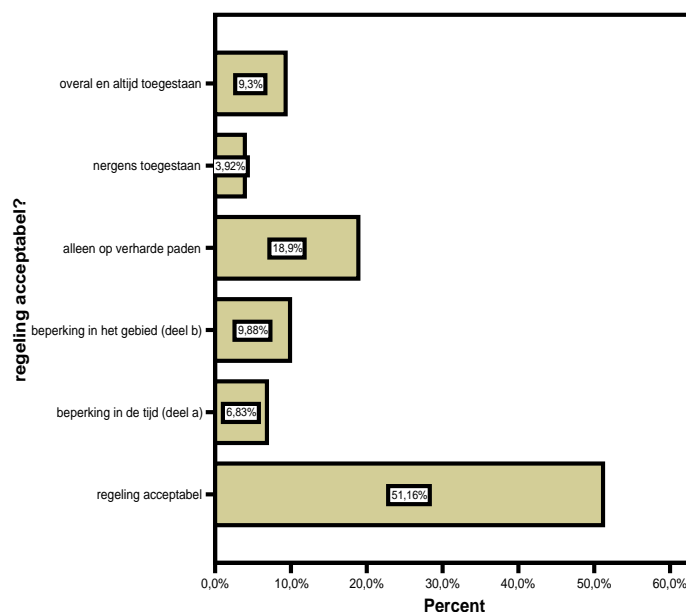
De door PWN gekozen proefregeling, die per 1 januari van dit jaar geldt, houdt het volgende in:

- **Mountainbikers zijn welkom op onverharde wandelpaden:**
 - a. van maandag t/m zaterdag (dus niet op zondag), 's morgens vanaf zonsopkomst tot 10.30 uur,
 - b. in het beboste deel van het duingebied, zoals aangegeven door de bordjes.
- **Mountainbikers zijn de hele dag welkom op de verharde fietspaden, mits zij zich aanpassen aan het overige recreatieverkeer.**

Vraag 13. Vindt u de genoemde regeling acceptabel of niet acceptabel?

- ik vind dat MTB-en overal en altijd toegestaan moet zijn
- ik vind dat MTB-en nergens toegestaan moet zijn (dus ook niet op de fietspaden)
- ik vind dat MTB-en en fietsen alleen toegestaan moet zijn op verharde paden
- ik ben het alleen eens met de beperking in het gebied (deel b)
- ik ben het alleen eens met de beperking in de tijd (deel a)
- ik vind deze regeling acceptabel

Grafiek 27. Proefregeling acceptabel?

51% van de bezoekers vindt de regeling acceptabel (was in 2003 52%), 7% is het alleen eens met de beperking in de tijd, 10% is het juist alleen eens met de beperking in het gebied, 19% vindt dat MTB-en alleen op verharde paden toegestaan moet zijn, 4% vindt dat het nergens toegestaan moet zijn en tenslotte vindt 9% dat het overal toegestaan moet zijn. De antwoordalternatieven 2 t/m 6 zijn niet vergelijkbaar met 2003. Toen antwoordde aanvullend 35% dat de regeling acceptabel was op onderdelen en 13% dat de regeling niet acceptabel bevonden werd.

Analyses leverden de volgende aanvullende resultaten:

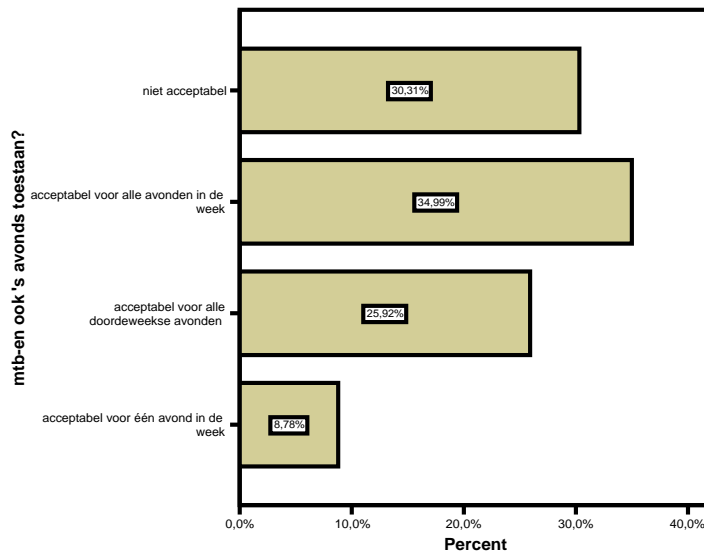
- a. Onder de groep oudere bezoekers is het percentage dat de regeling acceptabel vindt kleiner.
- b. De bezoekers uit postcodegebied 19 vinden de regeling verhoudingsgewijs vaker acceptabel.
- c. Bezoekers die op de enquêtedag gewandeld hebben vinden relatief vaker dat MTB-en alleen op verharde paden toegestaan moet zijn, terwijl bezoekers die gejojgd hebben dit juist minder vaak vinden en vaker aangeven dat het altijd en overal toegestaan moet zijn.
- d. Bezoekers die vanwege een sportief motief naar het NHD kwamen vinden vaker dat MTB-en altijd en overal toegestaan moet zijn. Daar staat tegenover dat rustzoekers in mindere mate aangeven de regeling acceptabel te vinden.
- e. Bezoekers die aangeven hinder te ondervinden van MTB-ers oordelen anders over de aspecten van de proefregeling dan bezoekers die geen hinder ondervinden van MTB-ers, maar mogelijk wel van andere zaken. De categorie "andere" in onderstaande tabel.

Tabel 40. Oordeel proefregeling van bezoekers die hinder van MTB-ers ondervinden.

		hindercategorie		totaal
		andere	MTB-ers	
		%	%	%
regeling acceptabel?	regeling acceptabel	57,9%	38,6%	51,2%
	beperking in de tijd (deel a)	5,1%	10,0%	6,8%
	beperking in het gebied (deel b)	11,4%	7,1%	9,9%
	alleen op verharde paden	9,6%	36,1%	18,9%
	nergens toegestaan	2,0%	7,5%	3,9%
	overal en altijd toegestaan	13,9%	,8%	9,3%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%

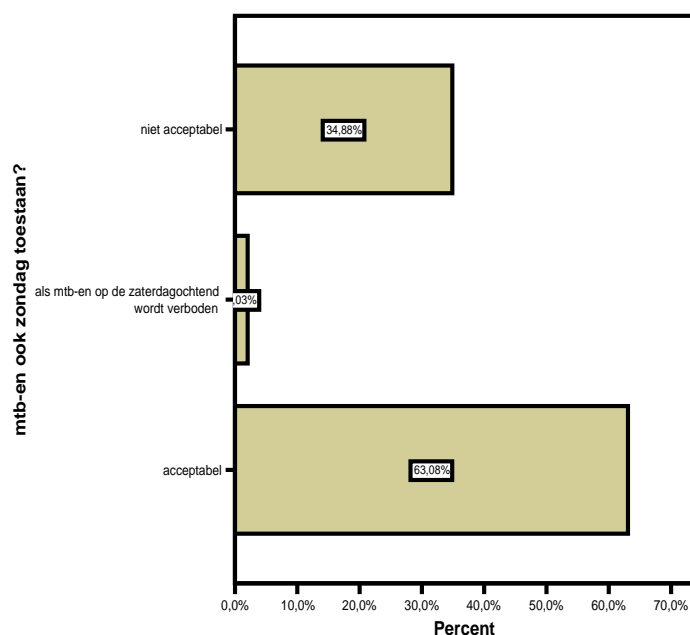
- Vraag 14. Als gevolg van dit onderzoek wil PWN mogelijk de nu geldende proefregeling op onderdelen aanpassen. Hoe denkt u over de volgende aanpassingen?
- A. Mountainbiken ook 's avonds toestaan (na 17.00 uur tot zonsondergang)
 - B. Mountainbiken op zondagochtend toestaan (van zonsopkomst tot 10.30 uur)

Grafiek 28. Oordeel over toestaan MTB-en op de avond.

30% van de bezoekers vindt het toestaan van MTB-en op de avond niet acceptabel, 70% vindt dit op enigerlei wijze wel acceptabel. De helft hiervan (35%) vindt dan ook dat dit alle avonden van de week moet kunnen, 26% dat dit op doordeweekse avonden moet kunnen en 9% dat dit dan op slechts één avond mogelijk moet zijn.

Grafiek 29. Oordeel over toestaan MTB-en op zondagochtend.

35% van de bezoekers vindt het toestaan van MTB-en op de zondagochtend niet acceptabel, 63% vindt dit wel acceptabel. Het alternatief “wel op zondagochtend, mits de zaterdagochtend wordt verboden” vindt genade in de ogen van 2% van de respondenten.

Opmerking 1.

Door de vraagstelling is aan de bezoekers geen keuze voorgelegd tussen of 's avonds of door de week. Dit maakt het interessant te bekijken hoe de beantwoording is van de combinatie van beide aanpassingsvoorstellen. Dit blijkt uit onderstaande tabel.

Tabel 41. Combinatie mogelijkheden aanpassing proefregeling.

		mtb-en ook zondag toestaan?			totaal
		acceptabel	als mtb-en op de zaterdagochtend wordt verboden	niet acceptabel	
		%	%	%	%
mtb-en ook 's avonds toestaan?	acceptabel voor één avond in de week	5,0%	,3%	3,5%	8,8%
	acceptabel voor alle doordeweekse avonden	18,1%	,7%	7,0%	25,8%
	acceptabel voor alle avonden in de week	31,0%	,3%	3,8%	35,1%
	niet acceptabel	8,8%	,7%	20,7%	30,2%
totaal		62,8%	2,1%	35,1%	100,0%

Uit deze tabel is te lezen dat van de 100 bezoekers het grootste deel (31) zowel de avondmogelijkheid op alle avonden als de zondagochtendmogelijkheid acceptabel vinden. Daar staat tegenover dat 21 van de 100 bezoekers beide opties onacceptabel vinden.

Opmerking 2.

De vraagstelling heeft zodanig het karakter van een soort stemming dat analyses met betrekking tot persoonskenmerken achterwege zijn gelaten. Het is de vraag of het de helderheid bevordert indien er nog aanvullende informatie beschikbaar zou zijn over de vraag hoe ouderen, bezoekers uit postcodegebied 18 en alle andere categorieën die er denkbaar zijn over de verschillende opties oordelen. Dat er legio significante verschillen zijn ligt, gegeven het voorafgaande, wel voor de hand.

Opmerking 3.

Wel worden in het onderstaande de resultaten van de verschillen gepresenteerd die er zijn in de oordelen over de alternatieven tussen enerzijds de groep bezoekers die hinder ondervindt van MTB-ers en anderzijds de groep die geen hinder ondervindt van MTB-ers, maar mogelijk wel van andere zaken (categorie "andere" in onderstaande 2 tabellen).

Tabel 42. Toestaan MTB-en in de avond per hindercategorie.

		hindercategorie		totaal
		andere	MTB-ers	%
		%	%	
mtb-en ook 's avonds toestaan?	acceptabel voor één avond in de week	7,0%	12,0%	8,8%
	acceptabel voor alle doordeweekse avonden	28,5%	21,2%	25,9%
	acceptabel voor alle avonden in de week	46,2%	14,5%	35,0%
	niet acceptabel	18,3%	52,3%	30,3%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 43. Toestaan MTB-en op zondag per hindercategorie.

		hindercategorie		totaal
		andere	MTB-ers	%
		%	%	
mtb-en ook zondag toestaan?	acceptabel	77,1%	37,2%	63,1%
	als mtb-en op de zaterdagochtend wordt verboden	1,1%	3,7%	2,0%
	niet acceptabel	21,7%	59,1%	34,9%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Opmerking 4.

Tenslotte zijn er verschillen te constateren in de beoordeling van de mogelijke aanpassingen al naar gelang het dagdeel waarop of de dag waarop de bezoeker is geënquêteerd. Allereerst in tabelvorm de resultaten.

Tabel 44. Toestaan MTB-en op avond per dag.

		dag			totaal
		di	za	zo	%
		%	%	%	
mtb-en ook 's avonds toestaan?	acceptabel voor één avond in de week	8,2%	9,9%	8,9%	9,1%
	acceptabel voor alle doordeweekse avonden	24,0%	27,8%	26,5%	26,4%
	acceptabel voor alle avonden in de week	36,3%	25,5%	39,1%	34,1%
	niet acceptabel	31,5%	36,8%	25,5%	30,5%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 45. Toestaan MTB-en op zondag per dag.

		dag			totaal
		di	za	zo	%
		%	%	%	
mtb-en ook zondag toestaan?	acceptabel	71,1%	58,8%	61,3%	62,7%
	als mtb-en op de zaterdagochtend wordt verboden	2,7%	4,7%		2,1%
	niet acceptabel	26,2%	36,5%	38,7%	35,2%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 46. Toestaan MTB-en op avond per dagdeel.

		dagdeel			totaal
		ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond	%
		%	%	%	
mtb-en ook 's avonds toestaan?	acceptabel voor één avond in de week	5,8%	8,4%	14,6%	8,7%
	acceptabel voor alle doordeweekse avonden	25,8%	28,6%	21,2%	26,1%
	acceptabel voor alle avonden in de week	40,0%	33,4%	30,7%	35,2%
	niet acceptabel	28,3%	29,6%	33,6%	30,0%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 47. Toestaan MTB-en op zondag per dagdeel.

		dagdeel			totaal
		ochtend voor 10. 30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond	
		%	%	%	%
mtb-en ook zondag toestaan?	acceptabel	66,9%	58,2%	65,7%	62,9%
	als mtb-en op de zaterdagochtend wordt verboden	2,9%	1,0%	2,9%	2,1%
	niet acceptabel	30,2%	40,8%	31,4%	35,0%
totaal		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Uit bovenstaande vier tabellen blijkt duidelijk dat er, voor de hand liggende, verschillen zijn in de voorkeuren voor de mogelijke uitbreidingsopties al naar gelang het bezoekmoment. Wordt rekening gehouden met deze verschillen en met het feit dat op slechts één doordeweekse dag is geënquêteerd dan kunnen de resultaten worden gewogen door de dinsdag een groter gewicht in de uitkomsten te geven. In dat geval worden de resultaten:

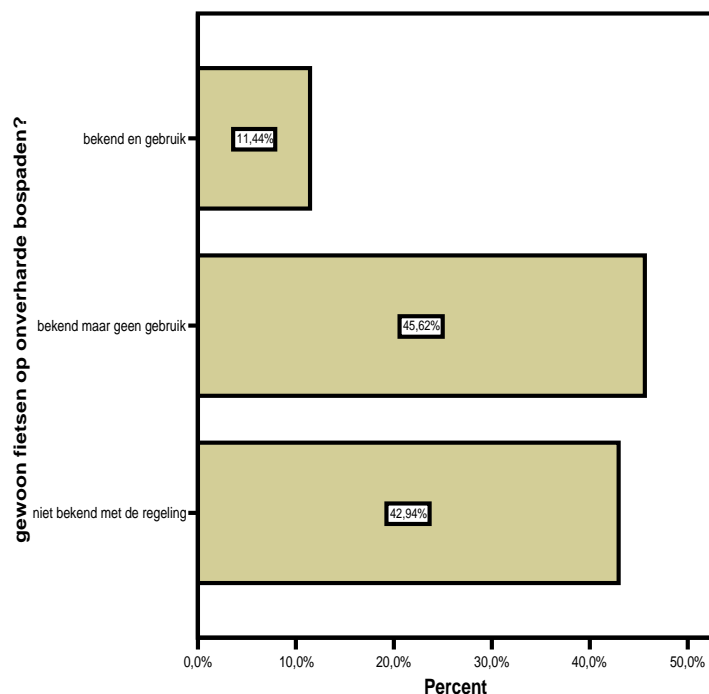
- 's avonds:
 - 1 avond 8.7%
 - alle doordeweekse 25.2%
 - alle avonden 35.1%
 - niet acceptabel 30.4%

- zondag:
 - acceptabel 66.7%
 - ruilen 2.4%
 - niet acceptabel 31.0%

Vraag 15. De genoemde proefregeling is van toepassing op **alle fietsers** op de onverharde paden. De beperkingen gelden dus voor zowel mountainbikers als recreatieve fietsers. Bent u hiermee bekend en maakt u nog wel eens gebruik van de mogelijkheid om van maandag t/m zaterdag tot 10.30 uur op onverharde paden te fietsen?

- ik was niet bekend met de regeling
- ik ben bekend met de regeling, maar maak geen gebruik van de mogelijkheid om recreatief te fietsen op onverharde bospaden
- ik ben bekend met de regelingen maak gebruik van de nog overgebleven mogelijkheid om recreatief te fietsen op onverharde bospaden

Grafiek 30. Bekendheid met en gebruik van mogelijkheid om recreatief te fietsen op onverharde paden.

43% van de overige bezoekers is niet bekend met de mogelijkheid dat alle fietsers op onverharde paden mogen rijden van maandag t/m zaterdag tot 10.30 uur. Van de 57% die er wel bekend mee is maakt het grootste gedeelte (46% van alle respondenten) geen gebruik van die mogelijkheid en derhalve is het zo dat van de bezoekers 11% bekend is met de mogelijkheid en er ook gebruik van maakt.

Tenslotte: heeft u nog suggesties voor de beheerder van het NHD ten aanzien van het mountainbiken?

In totaal hebben 358 bezoekers gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een suggestie te verschaffen. In het navolgende een overzicht.

Voorkeur voor een apart parcours	107
Meer controle/handhaven regeling is moeilijk	25
Apart gebied aanwijzen wat onbeperkt gebruikt mag worden en waar wandelaars zich ervan bewust zijn dat ze daar mtb-ers tegenkomen	24
De overlast is verminderd, de regeling werkt goed	19
De duinen zijn voor rust, geen sport	18
Geen regulering, houdt rekening met elkaar	17
Tijdsbeperking verruimen naar voor 11.00 u en na 17.00 uur voor alle dagen in de week	17
Mtb-ers alleen toestaan op verharde paden	15
Ondervind meer hinder van racefietsen	15
Bellen, niet schreeuwen/fietsbel verplichten	11
Regeling moet duidelijker bekendgemaakt worden (bij de ingang van de duinen en in de regionale pers)	7
Laat de mountainbikers naar Schoorl gaan	6
Maak een noord-zuid route langs de zeereep en maak gebruik van stukjes strand	6
Zorg dat de toegestane paden ver van de parkeerplaatsen liggen (minder interactie wandelaars-mountainbikers)	5
Maak een zomer en een winterregeling (sta het 's winters ruimer toe)	5
Verbied het in grote groepen rijden	5

4. Samenvatting en conclusies

⇒ SAMENVATTING

Samenvatting van het onderdeel “enquête onder MTB-ers”.

- Er is sprake van een steekproef ter grootte van 169 respondenten. Getalsmatige conclusies die voor de steekproef worden getrokken gelden voor de gehele doelgroep, met dien verstande dat uitspraken over de gehele groep MTB-ers met een betrouwbaarheid van 0,95 een onnauwkeurigheid hebben van maximaal +/- 6%. Dit op voorwaarde van representativiteit.
- 88% van de respondenten is van het mannelijke geslacht. Dit was in 2003 86%. De modale leeftijdsklasse van de MTB-ers is 40 t/m 49 jaar met 31%. Het aandeel van de respondenten jonger dan 40 is 32% en het aandeel van de respondenten ouder dan 50 is 37%. 83% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 80%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk.
- Ook is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- c.q. telmomenten en de periode in het jaar, gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het MTB-gebeuren gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten, plaatsen en periode in het jaar wel vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003. De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:
 - Er is een duidelijke daling van het aantal MTB-ers op de zondag, maar het is nog wel steeds 38% van de tellingen.
 - Er is een duidelijke verschuiving in het gebruik van de ingangen. De ingang in Egmond aan den Hoef wordt relatief vaker en de combinatie Duinvermaak / Uilevangersweg wordt minder vaak gebruikt (mogelijk gevolg van wegafsluiting).
 - Er is een duidelijke toename van het aantal MTB-ers in de ochtend voor 10.30 uur te constateren (vooral op zaterdag), het aandeel van de tellingen in de periode 10.30 uur tot 12.30 uur is vrijwel onveranderd en het aandeel van de avond is gedaald van 29 naar 12% (vooral dankzij de zondag).
- 93% van de respondenten fiets “meestal 1x per week” of “meer dan 1x per week” in het Noordhollands Duinreservaat. De uitkomst is niet geheel vergelijkbaar met 2003 vanwege verschil in antwoordalternatieven. Toen gaf 81% aan “minstens 1x per week” in het NHD te fietsen.
- Voor 70% van de MTB-ers duurt een gemiddeld bezoek 1 tot 2 uur. 25% fietst langer dan 2 uur en 4% korter dan 1 uur. In 2003 waren deze uitkomsten respectievelijk 70, 16 en 14%, zodat er mogelijk een verschuiving is te constateren naar een wat langer verblijf, of omgekeerd dat er relatief wat minder vaak even in het NHD wordt gemountainbiked.
- Met betrekking tot bereikbaarheid, mtb-mogelijkheden, omgeving en de routekeuzemogelijkheden scoort het NHD beter dan de andere terreinen. Ten aanzien van de hinder van andere bezoekers scoort het NHD vergelijkbaar. De meest duidelijke verandering ten opzichte van 2003 is te vinden bij het aspect “hinder van andere bezoekers”. Het percentage van de respondenten dat aangaf dat het NHD slechter is dan andere terreinen op dit aspect is gedaald van 36 naar 16%. Daarnaast valt op dat de mogelijkheden tot het kiezen van een route relatief slechter worden bevonden ten opzichte van 2003 en de mtb-mogelijkheden van het terrein relatief beter worden beoordeeld ten opzicht van de andere terreinen dan in 2003.

- 26% van de MTB-ers combineert een bezoek nooit met Schoorl. 29% doet dit juist vaak tot altijd, 44% combineert soms. Deze uitkomsten zijn zo goed als vergelijkbaar met de uitkomsten van 2003.
- 13% van de MTB-ers gebruikt nooit een vaste route, 57% doet dit meestal tot altijd en 31% soms. In 2003 waren deze percentages respectievelijk 11, 62 en 27%.
- 93% van de responderende MTB-ers is bekend met de, per 1 januari 2004 ingevoerde, regels van PWN t.a.v. fietsen op onverharde paden. In 2003 was deze bekendheid met de, alsdan nog in te voeren regels, 51%
- 6% van de respondenten, die bekend zijn met de regeling, vindt de regeling acceptabel, 64% onacceptabel en 30% zit daar ergens tussenin. Dit was in 2003 16, 41 respectievelijk 43%. De acceptatie van de regeling bij die MTB-ers die er mee bekend zijn is duidelijk afgenomen. Twee van de drie vinden de regeling nu onacceptabel.
- Het niet acceptabel zijn van de afzonderlijke aspecten van de regeling blijkt het beste uit de percentages respondenten die het aspect ook de kwalificatie "volstrekt niet acceptabel" hebben gegeven:
 1. het zondagverbod met 74% (was 52%)
 2. het avondverbod met 66% (was 64%)
 3. het verbod voor overdag na 10.30 uur met 60% (was 41%)
 4. de beperking in het gebied met 36% (was 26%)

De MTB-ers zijn het met elk aspect van de regeling meer oneens geworden, maar met name geldt dit voor het zondagverbod en het verbod na 10.30 uur . Het avondverbod blijft onveranderd slecht liggen bij twee derde van de groep MTB-ers. De enige inperking die op een zekere acceptatie kan rekenen is de beperking in het gebied.

- 17% van de bezoekende MTB-ers is aangesloten bij een MTB-organisatie. Dit was in 2003: 21%. De diversiteit is redelijk groot.
- Indien er sprake is van aanpassing van de regeling heeft het alternatief 3 (handhaving huidige fietsregeling, maar i.p.v. op één of meerdere ochtenden wordt MTB-en toegestaan op één of meerdere avonden) de voorkeur van 53% van de respondenten. Het alternatief 2 (handhaving huidige fietsregeling, maar i.p.v. zaterdagochtend wordt MTB-en toegestaan op zondagochtend) heeft de voorkeur van 32% van de respondenten en handhaving van de huidige fietsregeling is voor 16% de voorkeursoptie.
- De MTB-ers zijn in ruime mate bereid zijn mee te denken en komen met veel suggesties. De meest voorkomende suggesties waren in volgorde: 1. voorkeur voor een apart parcours; 2. maak een zomer en een winterregeling (sta het 's winters ruimer toe); 3. stel een aantal/alle avonden open.

Samenvatting van het onderdeel "enquête onder recreanten".

ALGEMEEN

- Er is sprake van een steekproef ter grootte van 695 respondenten (in 2003: 986). De omvang van de doelgroep (het aantal recreanten in het duingebied gedurende de uren dat geteld en geënuêteerd is) is ongeveer 3500. Getalsmatige conclusies die voor de steekproef worden getrokken gelden voor de gehele doelgroep, met dien verstande dat uitspraken over de gehele groep recreanten, met een betrouwbaarheid van 0,95, een onnauwkeurigheid hebben van maximaal +/- 3%.
- 61% van de respondenten is van het mannelijke geslacht. Dit is exact hetzelfde als in 2003. De modale leeftijdsklasse van de overige recreanten is 40 t/m 49 jaar met 27%, hoewel ook de leeftijdsklasse 50 t/m 59 jaar een belangrijk aandeel in de groep overige recreanten heeft met 25%. Het aandeel van de respondenten ouder dan 50 jaar is 54%. Dit laatste percentage was 60% in 2003. 75% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 68%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst op een bijna complete regionale herkomst. De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk.
- Ook is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- c.q. telmomenten en de periode in het jaar gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het overall bezoek van overige recreanten gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten, plaatsen en periode in het jaar wel vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003. De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:
 - Er is een duidelijke daling van het aantal overige recreanten op de zondag en een toename op zaterdag. Dit is een vergelijking tussen twee overeenkomende telperiodes, dit resultaat staat niet model staat voor het gehele jaar.
 - Er is een duidelijke verschuiving in het gebruik van de ingangen. De ingang in Egmond aan den Hoef wordt relatief vaker en de ingang Egmond-Binnen wordt minder vaak gebruikt.
 - Er is een afname van het percentage overige recreanten dat in de avond naar het NHD komt.

INLEIDENDE VRAGEN.

- 62% van de bezoekers denkt dat MTB-en onder voorwaarden is toegestaan op wandelpaden, 20% denkt dat MTB-en is verboden op de wandelpaden, 7% denkt dat het in het geheel niet is verboden. Dit laatste percentage was 32 in 2003. Er mag geconcludeerd worden dat de kennis van de geldende regels is toegenomen van 32% naar 62%.
- 41% van de bezoekers ondervindt nooit hinder van andere bezoekers. 55% daarentegen soms wel en 4% ondervindt vaak hinder van andere bezoekers. Deze percentages zijn vrijwel vergelijkbaar met 2003.
- De bezoekers die hinder ondervinden van andere bezoekers ondervinden dat in eerste instantie van MTB-ers met 59%, vervolgens van racefietsers met 49% en op de derde plaats van loslopende honden (36%). Vergelijking met 2003 leidt tot de conclusie dat er

nauwelijks of geen veranderingen zijn in de hinder die de groep overige recreanten ondervindt van andere bezoekers.

HINDER DIE WORDT ONDERVONDEN VAN MOUNTAINBIKERS.

- Die bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder in eerste instantie door het schrik-effect (76%), in tweede instantie doordat ze moeten uitwijken (49%) en op de derde plaats doordat ze op die manier in hun natuurbeleving worden verstoord (41%). Vergelijking met 2003 leidt tot de conclusie dat met name de categorieën “verstoring natuurbeleving”, “gevaarlijk gedrag” en “moeten uitwijken” relatief wat minder vaak genoemd worden als aard van de hinder die van MTB-ers wordt ondervonden. De belangrijkste categorie is “schrik” en deze is vrijwel onveranderd.
- 59% van de bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder vooral op de onverharde wandelpaden. 10% ondervindt deze hinder op de verharde fietspaden en 32% op beide. Deze uitkomst is vrijwel identiek aan 2003.
- 21% van de overige recreanten die hinder ondervindt van mountainbikers kan niet aangeven of deze hinder is veranderd, 40% geeft aan dat er niets is veranderd, 23% zegt dat de hinder is afgenomen en 17% is van mening dat de hinder juist is toegenomen.

HET AFGELEGDE BEZOEK.

- Wandelen met 57%, fietsen met 24% en joggen met 33% zijn de belangrijkste activiteiten van de bezoekers van het Noordhollands Duinreservaat. Deze uitkomsten zijn vergelijkbaar met 2003.
- Genieten van de natuur met 69%, sportief bezig zijn met 57%, genieten van de rust met 40% en tot rust komen met 27% zijn de belangrijkste motieven voor een bezoek aan het Noordhollands Duinreservaat. In 2003 was dit patroon niet veel anders.
- 49% van de bezoekers is tijdens het bezoek MTB-ers tegen gekomen. Dit was in 2003 54%. De zaterdag en de zondag hebben van rol gewisseld ten opzichte van 2003. Nu is de zaterdag de dag waarop de meeste overige recreanten MTB-ers tegenkomen. Wat het moment op de dag betreft dat overige recreanten MTB-ers tegenkomen valt te constateren dat de volgorde hetzelfde is gebleven, maar dat er relatief meer ontmoetingen voor 10.30 uur zijn, in dezelfde mate minder in de 2^e helft van de ochtend, maar met name minder in de avond (van 44% naar 26%).
- Als de bezoekers MTB-ers tegenkwamen gebeurde dat in 87% van de gevallen maximaal 3 keer. 13% van de bezoekers die MTB-ers tegenkwamen, dat is dus 6,5% van het totale aantal bezoekers, kwamen meer dan 3 keer MTB-ers tegen. Deze uitkomsten zijn vrijwel identiek aan de uitkomsten van 2003.
- 72% van de bezoekers die MTB-ers zijn tegengekomen geven aan geen hinder van deze ontmoetingen te hebben ondervonden. Derhalve 28% wel. In 2003 was de verhouding vrijwel identiek met 70 om 30%. Van de gehele groep bezoekers heeft dus 14% tijdens het bezoek MTB-ers ontmoet en daar hinder van ondervonden. Voor de gehele periode sinds invoering van de regeling is dit 35%
- De aard van de hinder, die wordt ondervonden van MTB-ers door die respondenten die deze zijn tegengekomen en bovendien daarvan hinder ondervonden, bestond in eerste

instantie uit schrik met 64%, maar ook uit het gedwongen worden om uit te wijken met 53% en een verstoring van de natuurbeleving met 25%. In 2003 waren deze percentages respectievelijk 79, 60 en 43%.

DE REGULERING VAN HET MOUNTAINBIKEN IN HET NHD.

- 51% van de bezoekers vindt de regeling acceptabel (was in 2003 52%), 7% is het alleen eens met de beperking in de tijd, 10% is het juist alleen eens met de beperking in het gebied, 19% vindt dat MTB-en alleen op verharde paden toegestaan moet zijn, 4% vindt dat het nergens toegestaan moet zijn en tenslotte vindt 9% dat het overal toegestaan moet zijn. De antwoordalternatieven zijn niet vergelijkbaar met 2003.
- 30% van de bezoekers vindt het toestaan van MTB-en op de avond niet acceptabel, 70% vindt dit op enigerlei wijze wel acceptabel. De helft hiervan (35%) vindt dan ook dat dit alle avonden van de week moet kunnen, 26% dat dit op doordeweekse avonden moet kunnen en 9% dat dit dan op slechts één avond mogelijk moet zijn.
- 35% van de bezoekers vindt het toestaan van MTB-en op de zondagochtend niet acceptabel, 63% vindt dit wel acceptabel. Het alternatief “wel op zondagochtend, mits de zaterdagochtend wordt verboden” vindt genade in de ogen van 2% van de respondenten.
- Van de 100 bezoekers zou het grootste deel (31) zowel de avondmogelijkheid op alle avonden als de zondagochtendmogelijkheid acceptabel vinden. Daar staat tegenover dat 21 van de 100 bezoekers beide opties onacceptabel vinden.
- 43% van de overige bezoekers is niet bekend met de mogelijkheid dat alle fietsers op onverharde paden mogen rijden van maandag t/m zaterdag tot 10.30 uur. Van de 57% die er wel bekend mee is maakt het grootste gedeelte (46% van alle respondenten) geen gebruik van die mogelijkheid en derhalve is het zo dat van de bezoekers 11% bekend is met de mogelijkheid en er ook gebruik van maakt.
- De bezoekers hebben in ruime mate gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een suggestie te verschaffen. De belangrijkste drie in volgorde met tussen haakjes het aantal keer dat de suggestie gegeven is:
 - Voorkeur voor een apart parcours (107 keer)
 - Meer controle/handhaven regeling (25 keer)
 - Apart gebied aanwijzen wat onbeperkt gebruikt mag worden en waar wandelaars zich ervan bewust zijn dat ze daar mtb-ers tegenkomen (24 keer)

Evaluatie enquêteprocedure (tekst bijlage 1)

- De bereidheid tot meewerken is, zowel bij mountainbikers als de overige bezoekers, groot.
- Totaal zijn er 13 enquêteurs voor deze enquête actief geweest. In de eerste week (28 september t/m 3 oktober) werd er geënuquêteerd en geteld bij de ingangen van de duinen. In de week daarop volgend werd er geteld in het nu voor mountainbikers verboden gebied in het duingebied. 4 van de 5 enquêteurs waren al in de week daarvoor bij de enquête actief. Alle enquêteurs konden de instructiebijeenkomst vooraf bezoeken.
- De gekozen ingangen werden druk bezocht en daar waar voor 2 enquêteurs gekozen is, was dit ook noodzakelijk.
- Bij de tellingen, in het nu voor mountainbikers verboden gebied in het duingebied, was het erg rustig.

⇒ CONCLUSIES

met betrekking tot de mountainbikers zelf

Door de regulering van het mountainbiken in het Noordhollands Duinreservaat per 1 januari 2004 is het bezoekpatroon van deze groep bezoekers vermoedelijk veranderd. Met name komen er minder MTB-ers op zondag en in de avonduren. Het doel van de regeling dat er op zondag en in de avonduren in het geheel niet gemountainbiked wordt is bij benadering nog niet bereikt. Opvallend is in dit verband dat de MTB-ers m.b.t. het fietsen op het NHD aangeven beduidend minder hinder van andere bezoekers te ondervinden dan 2003. De bekendheid met de regeling is aanzienlijk groter geworden en gaat naar de 100%. Het oordeel over de regeling is duidelijk negatiever geworden. Was in 2003 nog 41% tegen de regeling, nu vindt 64% de regeling onacceptabel. Dit geldt dan vooral voor het zondagverbod en het avondverbod. Indien er sprake is van enigerlei aanpassing van de regeling is het in de eerste plaats avondopenstelling waar voor gepleit wordt. Evenals in 2003 pleit tenslotte een substantieel deel van de MTB-ers voor een apart parcours.

met betrekking tot de overige recreanten

De bekendheid met de regels rond het mountainbiken in het Noordhollands Duinreservaat is aanzienlijk toegenomen. Daar staat tegenover dat de hinder die de recreanten ondervinden van overige bezoekers vrijwel onveranderd is en dus ook dat de hinder die van MTB-ers wordt ervaren niet is veranderd. Van alle aspecten die deze hinder karakteriseren, te weten plaats, moment, aard en dergelijke is er slecht één substantieel anders dan in 2003 en dat is het moment waarop men MTB-ers tegenkomt. Daar is een duidelijke verschuiving naar de ochtend voor 10.30 uur te constateren. Overigens betreft het per saldo 14% van alle overige recreanten die hinder had van MTB-ers op de enquêtedag en 35% die dit heeft gehad sinds de regeling is ingevoerd per 1 januari. De helft van de bezoekers vindt de (proef)regeling acceptabel hoewel 70% geen probleem heeft met een uitbreiding naar de avond en zelfs daarvan een groot gedeelte naar een uitbreiding naar alle avonden. Ook een meerderheid van 63% heeft geen problemen met een uitbreiding met de zondagochtend. Zelfs de combinatie van deze twee uitbreidingsmogelijkheden vindt genade in de ogen van 3 van de 10 overige recreanten. Verreweg de meest genoemde suggestie betreft het creëren van een apart parcours voor MTB-ers.

met betrekking tot de enquêteprocedure

Evenals in 2003 is gekozen voor een enquête- en telprocedure die plaats vond in een korte periode in het najaar op vastgestelde plaatsen in het NHD. Voor de vergelijkbaarheid een begrijpelijke keuze. Dat op deze wijze zowel bij de groep MTB-ers als de overige recreanten een redelijk representatieve steekproef wordt aangeboord die dan vervolgens vergelijkingen mogelijk maakt is niet onwaarschijnlijk. Dit geldt niet voor de tellingen. Het is niet houdbaar te stellen dat tellen gedurende, steeds dezelfde, korte periode in het jaar resultaten oplevert die leiden tot valide uitspraken over het bezoekpatroon. In 2003 werd een andere opzet geadviseerd m.b.t. het enquêteren en tellen samen. Nu wordt dit advies nader gespecificeerd door te stellen dat de tellingen duidelijk een andere opzet vereisen wil PWN in de toekomst op een statistisch verantwoorde wijze uitspraken doen over de aantallen bezoekers aan het Noordhollands Duinreservaat.